

מצע מפלגת ביח"ד בראשות יום טוב סמיה

עודכן ב- 12 פברואר 2019
נכתב ע"י צוותי חשיבה וכתובה מפלגת ביח"ד
כל הכתוב בלשון זכר מכון לנשים וגברים
הערות או שאלות למצע ניתן להפנות אלינו בדוא"ל
Yomtovsamia2017@gmail.com

פרק א' – כללי

1. החזון הלאומי שלנו:

מדינת ישראל הינה מדינה יהודית-דמוקרטית, המקדשת את החירות ואת שלטון החוק והמשפט. יש לשמור על ישראל כמדינה חד-לאומית הכוללת רוב יהודי מוצק¹ ביחד עם המיעוטים אשר קשרו גורלם במדינת ישראל, מדינה עם ביטחון והרתעה השואפת לשלום עם גבולות בטוחים ומוגדרים. מדינה הדואגת לרווחת תושביה ומקפידה על שוויון הזכויות והחובות של כל אזרחיה. מדינה המבחינה בתבונה בין דת ומדינה לצד שימורה כביתו היחיד של העם היהודי, תוך כבוד הדדי בקרב אזרחיה שאינם יהודים.

2. מדינת ישראל היא הבית השלישי ושיבת ציון

מדינת ישראל היא ביתו היחיד של העם היהודי, ולצורך שימור רוב יהודי מוצק לאורך הדורות, תמשיך לקיים חוקים אשר תכליתם שימור רוב זה כגון: חוק השבות וכדומה.

3. האתגר המנהיגותי למימוש החזון:

מנהיגות אותנטית ואמיתית היוצרת שותפות חיים, יוזמת ומובילת דרך עם חזון ומהלכים למימוש, מנהיגות הקובעת באומץ סדרי עדיפויות לטובת הקיום המשותף על בסיס ערכי המחזק את חוסנה הלאומי של המדינה וכל אזרחיה ומדירה מהשיח גורמים של הקצנה, הפחדה ופירוד.

¹ הבטחת רוב יהודי ע"י: א. קביעת גבולות המדינה ללא סיפוח שטחים עם אוכלוסייה שאינה יהודית. ב. עידוד עליית יהודים לישראל. ג. יצירת תנאי חיים בישראל אשר לא "ידחקו" צעירים לרדת מהארץ.

4. המצפן הציוני שלנו:

מדינת ישראל היא - שיבת ציון והבית השלישי, לא מקלט זמני

חתירה למנהיגות אמת אותנטית ולא מנהיגות פופוליסטית. מנהיגות ונושאי משרה משרתי ציבור ולא רודפי כסאות.

השיח צריך לאפשר: להיות פטריוט וגם הומני, לוחם לביטחון וגם לרדוף שלום. שוויון חובות וחכיות ללא הבדלי דת, גזע ומין. מגוון דעות אבל חא נגד הבעת דעות

בית שני חרב בגלל: אובדן מנהיגות, שחיתות וכניעה לקיצוניים, ולא רק בגלל שנאת חינם

2/8/2019 9

5. "סדר העבודה" (הסדר אחרי הביטחון אינו מחייב)

- (א) ביטחון – בגבולות ובעורף, בכל ישוב ואתר (**ב**יטחון בבית, בעיר, באזורי הספר ובכל מקום בו חיים ישראלים).
- (א) כבוד - עבודה, בריאות, רווחה, צמצום פערים חברתיים, טיפול בסוגיות שורשיות בתחומי הגמלאים בישראל (**מ**זון, **מ**עון, **מ**לבוש, **מ**רפא). להיות פטריוט הפועל במרכז הפוליטי מתוך כבוד לערכי החברה ולמען רווחתה.
- (ב) חינוך – חינוך חובה-חינם-באמת, השכלה נגישה, **מ**ו"פ כחלק מהתל"ג (איכות מול כמות - **מ**ורה).
- (ג) מאבק בלתי מתפשר בכלכלה השחורה ובשחיתות (איננו חיים במדינה מושחתת, אך ניכרים בה ניצנים של "תרבות" המהווה יסוד למדינה מושחתת).
- (ד) שימור וחתיירה ליחסים בינלאומיים איתנים וחתיירה ל**ש**לום עם שכנותינו ועם כל אומות העולם.
- (ה) שימור וטיפוח היחסים והקשרים עם יהדות העולם – תמיכה הדדית וגיוס משאבים.

- הסבר – חמשת המ"מ של ז'בוטינסקי, ביטחון של רבין ו-ש"ל לום של בגין.

6. תפיסת המנהיגות אז והיום

בחלקן הארי של מאה ועשרים שנות הציונות, המאפיין העיקרי של המנהיגות היהודית-ישראלית היה הצבת חזון ופעולה מידית להגשמתו (גם, ובעיקר, כאשר ברור היה שהעוסקים במלאכה לא יהיו שם כאשר אחרים "יגזרו את הסרט").

גישה אסטרטגית זו, הייתה נכונה לכל תחומי החיים של העם היהודי ומדינת ישראל בעיקר בשני העשורים הראשונים של הקמת המדינה. גם ובעיקר, כאשר היה ברור כי יישום הגישה אינו קל משום שבדרך כלל, המחיר בטווח הקצר כבד וקשה, ואת התוצאות ניתן היה לראות רק כעבור שנים רבות.

כיום, לעומת זאת, שלטת התחושה כי מסוף שנות ה-70 מדינת ישראל מתנהלת בעיקר כמגיבה, להבדיל מיוזמת; מתנהלת ולא מונהגת, האוכלוסייה בה מתפצלת ולא מתאחדת.

הניצחון הצבאי המזהיר במלחמת ששת הימים, הציף מחד גיסא, את תחושת ה- "אנחנו כאן ואין שום כוח שיכול לנו" (תחילת חטא היוהרה) ומאידך, החלו הדיונים וסלעי המחלוקות על עתיד ירושלים המאוחדת, הגדה המערבית, סיני ועזה, רמת הגולן, וגורל ההתיישבות במקומות אלו. דיונים ציבוריים אלו לצד, סוגיית האיום הדמוגרפי, נתנו את אותותיהם בפיצולים רבים של החברה הישראלית אשר בעצמה, הייתה עדיין רחוקה מלהיות חברה ישראלית מגובשת.

ייתכן וחלק מהסיבות והקטליזטורים להאצת הקרעים נעוצים בתוצאות מלחמת יום כיפור 1973, מלחמת של"ג 1982, אוסלו-החלום ושברו 1993-1997, אופן היציאה מלבנון ב-2000, תוצאות ההתנתקות מרצועת עזה ב-2005 ומלחמת לבנון השנייה ב-2006. כל אחד מהם הנו אירוע מכונן בפני עצמו לצד התרחשותם של הסכמי שלום חשובים עם מצרים 1978 וירדן 1994, והשמדת אופציה גרעינית לעירק ב-1981 ולסוריה ב-2006.

פרק ב' – מדיניות חוץ וביטחון

"גורל מדינת ישראל תלוי בשני דברים: בכוחה ובצדקתה"

דוד בן-גוריון

1. כללי:

נשואי פרק זה מהווים כיום את עיקרי הבסיס לפיצול תושבי מדינת ישראל לימין ושמאל (על סוגיה זו יורחב בפרק ג'), חלוקה אשר השפיעה על השיח הציבורי, פוגעת בחוסן החברתי ומהווה את מקור המחלוקת, לכאורה, שהיא הבסיס שעליו מצדיקים את עמדותיהם קיצוניים משני צדי המתרס.

2. מדיניות חוץ ותפיסת הביטחון של ישראל

א. בעיקרון, אנו מקבלים את מסמך תפיסת הביטחון אשר נוסח לאחרונה ע"י צוות בראשותו של סגן הרמטכ"ל הקודם. מאחר ומסמך זה טרם פורסם או אומץ במלואו ע"י ממשלת ישראל, אנו משאירים סעיף זה, של תפיסת הביטחון להשלמה בהמשך.

ב. על אף האמור לעיל, נציין כי ראייתנו את תפיסת הביטחון היא כדלהלן:

1) לצד הכמיהה לשלום כולל עם כל שכנותיה, ומאידך, המציאות מול החזית הפלסטינית – איראנית וקיצונית הפונדמנטליסטית הגוברת, ישראל צריכה להשיב לעצמה את ההרתעה לרמה כזו אשר בה מתקיימת מציאות עם שלושה יסודות:

א) כל מדינה או מנהיג, ארגון או ישות שיחשבו לתקוף את ישראל יירתעו מפני התוצאות והמחירים הכבדים אשר יגבו מהם במהלך ואחרי לחימה כזו. דהיינו: מכה קשה במהלך הלחימה, סיום הלחימה בהכרעה וניצחון מובהקים, ואין חזרה לאחור מאותו מצב בו האויב יזם התקפה על ישראל. יידעו כל מנהיג ואויב אשר תקף את ישראל או אזרחיה, שעליו לשלם מחיר².

ב) מעגלי לחימה קצרים ככל האפשר - להקדים את מהלך הוצאת האויב מנקודת האיזון שלו כבר בימי הלחימה הראשונים. למשל להבדיל, מ- "אפקט הדאחייה" שבוצע בשלהי מלחמת לבנון השנייה במקום בתחילתה.

² אשר על כן, לא בהכרח נוסחת "שטחים תמורת שלום" יהיה הצעד אחרי מלחמה אשר יזם האויב.

ג) הפסקות בין מעגלי הלחימה ארוכות ככל האפשר. ע"י פעילות דיפלומטית מדינית בשילוב בין מדיניות חוץ, ביטחון ובעיקר הסברה.

ד) במקרה של מלחמה (או מבצע רחב היקף) נגד החמאס בעזה ו/או החיזבאללה בלבנון, מדינת ישראל צריכה להילחם כמו מדינה נגד מדינה ולא מדינה נגד ארגון טרור כאשר ה"מדינה" בה הוא מחזיק לכאורה איננה קשורה למצב (טעות אסטרטגית אשר ישראל עשתה למשל במלחמת לבנון השנייה ובשלושת המבצעים ברצועת עזה).

ה) שומה על ישראל לשקול ברצינות רבה אופציות של מבצעי מנע בעזה להחלשה ומיטוט ארגון החמאס בעזה (בנוסח "חומת מגן", למשל), כמו גם בסוריה ובלבנון על מנת למנוע התבססות איראנית בהן, וכדי למנוע מחיזבאללה יכולת לקיים עימות אשר יכניס את ישראל ל-30 ימים שבהם משוגרים עליה ללא הרף טילים, כפי שקרה ב-2006 במלחמת לבנון השנייה.

2) לגבי הסוגיה הפלסטינית ביח"ד מציגה תכנית "שבעת עקרונות הברזל" אשר מפורטת בסעיף 3 למצע זה.

ג. הדגשים אשר ביח"ד תבקש להעלות על סדר היום בנושא מדיניות החוץ הם:

- 1) מינוי שר חוץ במשרה מלאה. שיקום משרד החוץ והתאמתו לעידן הגלובליזציה מול ארגונים אנטי ישראלים בעולם.
- 2) תכנית למדיניות הסברה בינ"ל שתנוהל ע"י משרד החוץ.
- 3) חיזוק הקשר עם יהדות התפוצות ופיתוח תכניות משותפות לכלל הגורמים ובכללם הסוכנות היהודית, קק"ל ואחרים עם יעדים מוגדרים בתחומים הבאים: הקשר בין יהדות העולם לישראל, בלימת ההתבוללות, סובלנות כלפי זרמים שונים ביהדות, חילופי סטודנטים ומשלחות נוער לישראל ועוד. כל זאת, כמרכיב נוסף לשימור רוב יהודי מוצק במדינת ישראל.

3. הסכסוך הישראלי פלסטיני

רקע כללי לעמדה

שומה עלינו לומר לעצמנו ולציבור בישראל ובעולם את האמת הכואבת: לאור פערי העמדות בין הצדדים, ובצל השנאה והשליטה של חמאס בעזה, הרפיסות המנהיגותית בראשות הפלסטינית ולצד כל אלו היעדר אסטרטגיה ישראלית לסוגיה בשני העשורים האחרונים - אין פתרונות קסם לסכסוך מול הפלסטינים, לא מהימין ולא מהשמאל הקיצוניים.

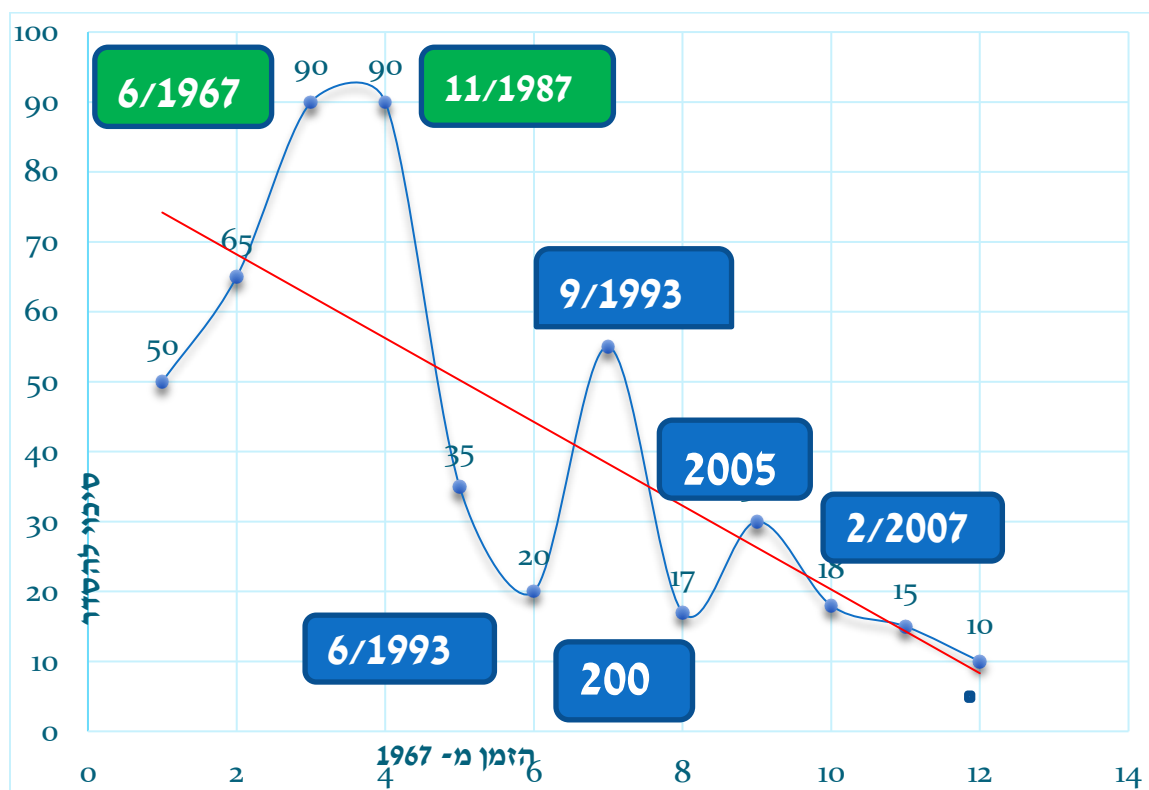
מצע מפלגת ביח"ד בראשות יום טוב סמיה

יתרה מכך, אמת מהותית יותר מוסתרת מאחורי הדרישה הפלסטינית לזכות השיבה אל הישובים בהם התגוררו "הפליטים" ב-1948, והיא "אי הכרה" בסיסית של הפלסטינים בזכותו של העם היהודי למדינה כלשהי במרחב שבין הירדן לים. שאיפתם לשוב לחיפה, לעין הוד, לצפת, ללוד, לרמלה, לשייח' מוניס (רמת אביב) ולמקומות רבים נוספים פירושה אי הסכמה לקיומנו כאן.

מבחינת הפלסטינים, מלחמת העצמאות של ישראל, שהחלה ב-כ"ט בנובמבר 1947, נמשכת עד היום³ ותימשך לנצח, או עד למימוש "זכות השיבה" לתוככי ישראל.

מי שמציג את "זכות השיבה" כסוגיה שיש לה פתרון טכני או פיזי (כמו גבולות מלאכותיים או טבעיים, מחסור במים, התנחלויות ועוד), מתעלם משורש הסוגיה ומן המניעים לדרישתה.

פתרון או הסדר סביר יכול היה להתקבל בין 1967-1987. הגרף המוצג להלן ממחיש את התכונות של פתרון כזה עד 2018. מאז 1987 אנו מצויים ב-31 שנים של עימות בעצימות משתנה, אשר גבה עד כה אלפים רבים של קורבנות בנפש בשני הצדדים, עשרות אלפי פצועים, הרס בתים, עקירות ישובים יהודיים ושיגורי טילים על חלק ניכר מרחבי מדינת ישראל ורצועת עזה. תקוות בדמותן של פסגות מדריד, אוסלו, וואי וקמפ דויד צצו ועלו לאורך הדרך, אך תמיד גררו אחריהן "נפילות" למצב גרוע יותר מזה אשר שרר ביום שלפניהן.

³ ספרם של עדי שרוני ועינת וילף, **מלחמת זכות השיבה**, מנתח זאת צעד אחד צעד בצורה טובה ומאירת עיניים.

יסודות הגישה לתכנית שבעת עקרונות הברזל

- א. "קווים אדומים" למו"מ על הסוגיות המדיניות השונות אינם קיימים במישור הגלוי. **זוהי טעות לדבר בשפת "קווים אדומים" בכלל ובמזרח התיכון בפרט, היות ואלה הופכים בעיני הצד השני ובעיני המתווכים לנקודת ההתחלה של המו"מ.**
- ב. **מה שנכון להציג (כפי שנעשה במסמך זה) הוא אך ורק עקרונות קשוחים, מחד גיסא, אך כאלה אשר מותירים, מאידך, מרחב מספיק למו"מ, אם וכאשר יחל כזה.**
-

שבעת עקרונות הברזל - עמדה ישראלית לכל הסדר בסוגיה הפלסטינית

תמצית העמדה

קץ הסכסוך והשלום נכספים וחשוב לשמרם כמטרת העל. אולם, קיומה של מדינת ישראל (הבית השלישי) לעולמי-עד נעלה יותר.

עומק הסכסוך והקרע בין הצדדים, משברי האמון בין ההנהגות והמצב בו אין שלטון פלסטיני מרכזי ואפקטיבי, אינם מאפשרים התקדמות מידית לפתרון ישיר או עקיף בין הצדדים.

לכן, על מדינת ישראל לצאת בהצהרה של שבעה עקרונות אשר לאורם תהיה מוכנה להיכנס לכל מו"מ, יוזמה, או דיון אשר יעלו ע"י גורם כל שהוא.

עד אז, ישראל חייבת להתמקד בהרתעה כלפי אויביה מחוץ, מחד, בצעדים המחזקים את הביסוס של העקרונות מול הפלסטינים, ומאידך, בצעדים אשר לא ימנעו אפשרות של הסדר בעתיד.

מדינת ישראל חייבת למצות את העשור הקרוב להתמקדות על השלום בבית, להתמקד בסוגיות פנים סביב הפערים, הקרעים והשסעים בחברה הישראלית סביב ימין ושמאל, יוקר המחייה, דת ומדינה, חינוך, רפואה, מיגור השחיתות והכלכלה השחורה ועוד.

הצגת האמת באומץ – מבוא לתכנית

חייבים לומר את האמת הכואבת: לאור פערי העמדות בין ישראל והרשות הפלסטינית, השנאה, האיבה ברמת הפרט, חוסר האמון בין המנהיגים בשני הצדדים, ומעל לכל זה השליטה של חמאס בעזה, כל אלו לצד רפיסות מנהיגותית בראשות הפלסטינית, היעדר אסטרטגיה ישראלית מול הסוגיה כבר חצי יובל ועוד, המציאות מחייבת להבין את העובדה כי, אין פתרונות קסם לא מהימין ולא מהשמאל הקיצוניים.

"פתרון סביר" אולי יכול היה להתקבל בין 1967-1987. מאז, אנו ב- 31 שנים של עימות בעצימות כזו או אחרת עם אלפים רבים של קורבנות בשני הצדדים, עשרות אלפי פצועים, הרס בתים, עקירות ישובים יהודיים, טילים על חלק ניכר מרחבי ישראל מעזה, תקוות שנמוגו (מדריד, אוסלו, וואי, קמפ-דויד) אשר אחריהם תמיד היו "נפילות" למצב גרוע יותר מהיום שלפניהם.

חייבים להפסיק עם האמירות "היפרדות מידית מהפלסטינים" ו-"רק 2 מדינות ל-2 עמים"⁴ – הללו סיסמאות כאמור לעיל, חסרות תוכן ביצועי, מעוררת בצדק אצל רבים מתושבי המדינה את "אוסלו ב"

⁴ ב-2018 שיעור התומכים ברעיון שתי מדינות לשני עמים ירד ל 46% מהשיא שהיה ב- 2007 אשר עמד על יותר מ-70%. בקרב מצביעי המפלגות אשר בקואליציה ב-2018 עמד שיעור התומכים על פחות מ-24%.

<https://www.idi.org.il/articles/24845>

ו "התנתקות 2" ואצל הפלסטינים אשליות שווא. להלכה ומעשה, הצהרות אלו אינן מקדמות את הצדדים, אולי ההפך, בישראל הן גורמות להרחבת השסע בין ימין לשמאל⁵, ובצד הפלסטיני הן גורמות לאשליה כאילו ישנן קבוצות בישראל אשר יעשו את הצעדים החד צדדיים הללו והם, הפלסטינים, שוב יתרגמו זאת כצעד מתוך חולשה ישראלית.

זה גם לא נכון לשדר כי "אין פרטנר" בצד השני מבלי להבהיר, להפיץ ולעמוד על עקרונות אשר אנו, מדינת ישראל, מוכנים לשבת עם כל מי שיכבד עקרונות אלו מתוך הכרה הדדית מלאה בקיומה של מדינת יהודית-דמוקרטית מחד, והכרה בקיומו של עם פלסטיני בין שאר המדינות בעולם גם בשטחי יהודה שומרון ועזה.

התנהלות עם עקרונות ותכנון אסטרטגי ארוך טווח ליישומם או עמידה בהם, מתאים יותר למצב השורר כיום, **תואם את התרבות המזרח-תיכונית**, משדר עקביות, **מאפשר אחדות** בקרב כלל תושבי המדינה ובעיקר מאפשר ריכוז מאמץ בטיפול בסוגיות פנים ובראשן צמצום הפערים החברתיים שהם-הם הפצצה המתקתקת המאיימת על קיומה של המדינה.

מדינת ישראל חייבת לשדר ולקיים עוצמה מדינית-ביטחונית לחיזוק מעמדה והרתעתה כלפי האויבים מבחוץ, לנקוט בפעולות ביניים אשר מצד אחד משדרים מטרה זו ומצד שני אינן מעצימות את הבעיה או מרחיקות את הפתרון. ורק כך, נצליח לפנות משאבים ומקורות לטיפול בסוגיות הפנים המאיימות לכלותינו מבית.

⁵ השסע והאיבה בין ימין לשמאל מוביל בראש לראשונה ב- 2017 כאשר השסע בין יהודים לערבים היה בהובלה במשך כל השנים הקודמות. מחקר עבור תנועת פנימה [/https://reshet.tv/item/news/domestic/me-mefaleg-229704](https://reshet.tv/item/news/domestic/me-mefaleg-229704)

חלק א' - רקע כללי ממוקד החלטות מנהיגי הצדדים

בהנחה שלא כאן המקום לפרט את רזי הסכסוך, בחרנו להציג סוגיה אחת עקרונית הנוגעת למנהיגות הצדדים לאורכן של 110-160 שנות סכסוך⁶.

מועדי האירועים העיקריים במהלך הסכסוך בהיבט של פעולת מנהיגות הצדדים מול כל אירוע

אבני הדרך העיקריות ותמצית התגובה:

- 1860- הקמת משכנות שאננים השכונה היהודית הראשונה שהוקמה בירושלים מחוץ לחומות העיר העתיקה רכישת הקרקע נעשתה כבר ב-1855. האם כאן החל הסכסוך?
- 1897 – הקונגרס הציוני הראשון – באזל. החלטת חזון של מנהיגות פנומנאלית על הקמת מדינה יהודית. החלטה שברור היה שזו תממש עשרות שנים לאחריה וכי מקבלי ההחלטות לא יהיו שם כאשר זה יקרה. האם העובדה הזו הרפתה את ידם מפעולה מעשית למימוש? בוודאי שלא.
- 1909 – הקמת ארגון השומר – ארגון חוקי יהודי ראשון הנושא נשק – או אולי כאן החל הסכסוך? או רק תגובה הגנתית מול טרור הכנופיות בגליל.
- 1917 – הצהרת בלפור - לפיה בריטניה תתמוך בהקמת בית לאומי לעם היהודי בארץ ישראל. בעקבות לחץ של מנהיגות יהודית. החלטה שעוררה בקרב ערביי פלשתינה מורת רוח וכמובן לקורת רוח בצד היהודי בקרב מרב המנהיגים שראו בה הישג היסטורי.
- 1922 – הספר הלבן הראשון, אשר למרות שלכאורה נגזל עבר הירדן כעתודת קרקע למדינה היהודית, ההנהגה והישוב היהודי מקבלים אותו ומאידך, ההנהגה הערבית מסרבת להכיר בהחלטה ובחלוקה ומשלחים את המשלחת בסירוב מוחלט.
- 1937- ועדת פיל – מדינה ערבית על כ-80% מהשטח בין הירדן לים! למדינה היהודית רק 20% והגבלת עליית יהודים. תגובת הצדדים דומה לתגובה על הספר הלבן הראשון, מנהיגות יהודית מסתפקת במעט בתקווה שיש לאן להעלות יהודים מאירופה ערב עליית הנאצים.
- 1937 – הספר הלבן השני, מציע מדינה דו לאומית ונדחה סימולטנית כמעט ע"י הצדדים.
- 1947 – החלטת האו"ם על גבולות החלוקה. שוב, למרות 55% לערבים ו-45% ליהודים אשר מחציתם הנגב הצחיח, מנהיגי הערבים מסרבים להחלטת האו"ם ופותחים במלחמה נגד ישראל אשר נמשכת יותר משנה ורצי בגבולות המוכרים בהמשך כגבולות 4 יוני 1967.
- 1967 – מלחמת ששת הימים, ירדן מצרים וסוריה פותחות מכריזות מלחמה על ישראל בה ישראל כובשת את כל סיני, כל הגדה המערבית ורמת הגולן. מיד אחריה ועידת חרטום בה מסרבים הערבים עם שלושת הלא – לשלום, להכרה בישראל ולמ"מ כלשהוא עם ישראל.

⁶ קיים ויכוח בין היסטוריונים בשאלה מתי החל הסכסוך? לענייננו ויכוח זה אינו עקרוני בין אם מדובר ב-110 שנים או 160 שנים.

- 1987- האינתיפאדה הראשונה – "פתאום קם אדם מרגיש שהוא עם ומתחיל ללכת". אירוע אשר למעשה מרחיק את האפשרות לפתרון לפחות בשני דורות.
- 1991 - ועידת מדריד מתכנסת בלחץ ארה"ב. ועידה בינלאומית לשלום במזרח-התיכון שזומנה ע"י מזכיר המדינה האמריקני, ג'יימס בייקר, ושר החוץ הסובייטי, בוריס פנקין. ייחודה של הוועידה היה בכך שכמעט כל מדינות ערב השתתפו בה. בנוסף לנאומים של הנשיאים ג'ורג' בוש ומיכאיל גורבצ'וב, נאמו גם רה"מ יצחק שמיר ושרי החוץ של ירדן, לבנון, מצרים וסוריה.⁷
- 1993- הסכם אוסלו פורץ לאוויר כיוזמה ישירה בין הצדדים. מה שמתחיל כיוזמת אקדמאים עם רעיון של דחיית הדיון בחמשת הנושאים "הכבדים" (ירושלים, גבולות, ישובים ומחנות צה"ל, מים וזכות השיבה) לשלב ב' (שהיה צריך להימשך חמש שנים אחרי "עזה יריחו" תחילה) מתחיל להתפוגג בסוף 1995 עם 10 פיגועי התאבדות, כ-80 הרוגים ורצח ראש ממשלה.
- 2000- סיום מערכת דחיות להסדר ופרוץ האינתיפאדה החמושה. סוף-סוף ברור (לכאורה) לכל בר דעת בארץ ובעולם שערפאת לא ממש מתכוון להסתפק בקווי 67 או משהו קרוב לזה. בוודאי שאינו מתכוון ליישם את הסכמי אוסלו כפי שיצחק רבין התכוון אליהם.⁸
- 2005 אוגוסט- ההתנתקות מעזה וצפון השומרון. עוד צעד חד צדדי של ישראל. לכאורה מתוך עמדת כוח, אבל מותר וואקום עצום בגלל יציאה של כלל הצבא ועקירת הישובים באותה פעימה, נטישת הגבול בין עזה למצרים (פילדלפי) ולמעשה חיבור בין מקורות ונתיבי הנשק בסיני, אחים מוסלמים במצרים.
- 2007 פברואר – עליית החמאס לשלטון בעזה – לכאורה בבחירות דמוקרטיות, שוחט פעילי פת"ח ומעצים את הבעיה.

הגישות השונות של המנהיגות והפעילים של הצדדים:

- כמעט לאורך כל תקופת הסכסוך, המנהיגות היהודית/ישראלית קיבלה את עיקרי ההמלצות/החלטות/תוצאות ומיד החלה ליישם את אבן הדרך. יפה ביטאה זאת ד"ר ענת וילף בהרצאה לרגל 100 שנים להצהרת בלפור: Thank you Sir Balfour, but we will take from here
- המנהיגות הערבית הפלסטינית בתמיכה מלאה של מדינות ערב, תמיד התנגדה לכל החלטה/הצעה/חלוקה/הסכם וקבעה, ימי זעם/אבל/זיכרון/מרד ועוד- מימי חוסייני עד אבו מאזן. זאת מבלי להתחשב במציע או המחליט בין אם זה המנדט הבריטי אשר חילק (יחד עם הצרפתים) את המזרח התיכון בין עריצים בקווים טכניים ובין אם זה הארגון האומות המאוחדות אשר בתום תקופת למידה העלה להצבעה את חלוקת השטח בין הירדן לים בנובמבר 1947.
- לכן, זה הזמן אחרי 71 שנות עצמאות, מלחמות, הסכמים והסדרים שונים עם הפלסטינים, על מדינת ישראל לנקוט באסטרטגיה שונה. התכלית היא הצבת **עקרונות שרשרת הברזל** וקריאה לכל מי שמעוניין לדבר עמנו על שלום, קץ הסכסוך, הפסקת לוחמה – הכל בכפוף לעקרונות הברזל.

⁷ אתר הכנסת <https://www.knesset.gov.il/process/asp/event.asp?ID=36>

⁸ ראו הרצאה שלי על סוגיית ההבנות של רבין לעומת התנהלות "אדריכלי אוסלו" במרכז בגין סאדת במלאת 25 שנים להסכם אוסלו. <https://www.youtube.com/watch?v=JpWww-WQH6U>

ירצו, נתקדם מולם גם, לא ירצו נמשיך בבניית המדינה וביסוסה תוך חזרה להשקעות בבעיות הפנים והחברה בישראל.

חלק ב' - שבעת עקרונות שרשרת הברזל אשר ישראל צריכה להציב בפני העולם בכלל והפלסטינים בפרט

1. **בכל הסדר ישראל נשאר מדינה חד לאומית-דמוקרטית, מדינת הלאום של העם היהודי שיהיה בה רוב יהודי מוצק ומובטח.**
2. **זכות השיבה אל תוך גבולות 67 – איננה לדין ופתרונה איננו טכני.**
3. **הסכסוך הוא אזורי ולא מקומי – ולכן, אין תוחלת להסכם רק בין ישראל לפלסטינים.**
4. **ירושלים מאוחדת – בירת ישראל לנצח.**
5. **יו"ש ועזה – מקשה אחת. אין הסדר נפרד מול אזור אחד ללא השני, נסכים לשינוי עקרון זה רק בהסתייגות המפורטת בהמשך.**
6. **אין מקום לשני צבאות בין הירדן לים התיכון.**
7. **כל העקרונות הנ"ל הינם מקשה אחת.**

העקרונות ותובנות עיקריות

א. עיקרון 1 - בכל הסדר ישראל נשארת מדינה חד לאומית עם רוב יהודי מוצק ומובטח.

יש למנוע כל אפשרות להפיכת מדינה ישראל למדינה דו לאומית. הניסיון ההיסטורי מלמד כי, מדינות דו-לאומיות לא שרדו בעת החדשה. זאת על אף קרבה גדולה יותר ושנאה אולי פחותה בין הלאומים. מיעוט אתני בעל דת שונה או חסר דת כלשהיא, יכול להיות אזור במדינת רוב יהודי מוצק על בסיס שוויון מלא בחובות וזכויות אזרחיות. מניעת דו לאומיות ושימור רוב יהודי מוצק תימשך במספר דרכים של עשה ואל תעשה. למשל: כן, להצבת השוויון האזרחי לתושבי המדינה שאינם יהודים, וכן לשימור חוק השבות המפלה יהודים מהתפוצות החפצים לעלות לישראל, ולא, לספוח שטחים מיהודה שומרון ועזה אשר יש בהם אוכלוסייה פלסטינית רבה וצפופה. שימור רוב יהודי מוצק מחייב תכנית מפורטת המתואמת-מתכתבת" עם יהדות התפוצות ויצירת מצבים של קליטת עלייה ומניעת התבוללות היהודים בעולם.

חיים בכבוד עם המיעוט שאינו יהודי, מחייבים התייחסות הדדית של שני הצדדים לשלושה יסודות:

- 1) נאמנות מלאה למדינת ישראל ולחוקיה.
- 2) חופש פולחן ודת תוך התחשבות הדדית
- 3) השתתפות בנטל – כל אזרח/ית ישראלי שאינו/ה יכולה מטעמי דת, או מצפון לשרת בצה"ל, יהיה/תהיה חייב/ת לבצע שירות לאומי או אזרחי.

ב. עיקרון 2- זכות השיבה אל תוך גבולות 1967 – איננה לדין ופטרונה איננו טכני.

הדרישה לזכות השיבה של פליטים פלסטיניים (או של מי שלכאורה עדיין נחשב פליט) לישראל למקומם ערב מלחמת העצמאות או ליש"ע ערב ה-5 ליוני 1967 מכילה שני יסודות עימם ישראל לא יכולה להתקיים והעולם אינו יכול להשלים. היסודות הללו הם:

- 1) שלילת קיומה של מדינת ישראל. מחקרם של ד"ר עינת וילף ועדי שוורץ⁹ מראה ומוכיח זאת בצורה ברורה ומשכנעת.
- 2) מנהיגי הפלסטינים בפרט ומנהיגי העולם בכלל חייבים להבין שיש תוצאה להתנהגותם. במשך 120 שנים הם סרבו להסדר כל שהוא, הם סרבו לגבולות החלוקה ב-1947 ויזמו את מלחמת העצמאות והפסידו בה, הם יזמו את מלחמת ששת הימים ב-1967 והפסידו בה. לזה יש מחיר.
- 3) מעמד הפליטים מ-1947-8 במלא פג זאת ע"פ החוק הבינלאומי.

אשר על כן, פתרון זכות השיבה אינו קיים במישור הטכני כמו בעיות המים, הגבולות, הישובים ומחנות צה"ל ואפילו ירושלים (נתייחס אליה בעיקרון נפרד). מאחורי זכות השיבה קיימת אי הסכמה טוטאלית של הפלסטינים לקיומה של מדינה נוספת (ישראל) בין הירדן לים.

⁹ וילף, שוורץ – מלחמת זכות השיבה הוצאת דביר 2018.

ג. עיקרון 3 - הסכסוך הוא אזורי ולא מקומי

טעות לחשוב כי הסכסוך הזה הוא אך ורק בין ישראל לפלסטינים המתגוררים ביהודה, שומרון ועזה. ישנם פלסטינים בתוך ישראל, בירדן במצרים לבנון, סוריה ובמדינות ערביות נוספות. ישנם פלסטינים המפוזרים במדינות העולם המערבי, אלו בעיקר שכבות מהמעמד הגבוהה אשר רובן ככולן סרבו אחרי 1948 ו-1967 להישאר באזור מתוך תובנה שהמנהיגות שלהם מובילה אותן לאבדון והם יצאו לבנות את עתיד משפחותיהם בעיקר במדינות דמוקרטיות.

הסכסוך הזה הוא גם תרבותי, דתי, לאומי. ולכן כאשר יהיה אפשר להתחיל בשיח עם מנהיגות פלסטינית השולטת בגדה המערבית ועזה, חייבים להגיע להסכמים אשר ירדן, מצרים (ובהמשך לבנון וסוריה) חתומות עליהם עם תנאים מוגדרים, לחלקם ביישום ההסכמים (למשל בנושא שיקום "הפליטים"¹⁰) אשר במדינותיהם 51-71 שנים אשר רובם ככולם אינם פליטים על פי החוק הבינלאומי.

ברובד השני לחתימות על ההסכמים יש לראות את מדינות ערב כגון סעודיה, כוית, עומאן ואחרות.

ברובד השלישי, הערביות לקיום ההסכמים ע"י הצדדים- יש לדרוש ערביות ביצוע של ההסכמים ע"י ארה"ב, רוסיה והאיחוד האירופאי.

עיקרון זה, מעורבות מדינות האזור והמעצמות, מאפשר שיתוף פעולה ואולי אפילו תחילתו ביוזמה הסעודית, מעורבות של תורכיה, והתמיכה של מדינות המפרץ. ניתן לומר כי לא רק שהסכסוך אינו מקומי אלא שלכל מדינות האזור יש תפקיד מעשי ביישום.

ד. עיקרון 4 - ירושלים מאוחדת – בירת ישראל לנצח

ירושלים הייתה בירת ישראל מאז ומעולם. עקרון זה אינו מחייב הבהרות נוספות. הפירוש של ירושלים המאוחדת טומן בחובו פתרונות טכניים אפשריים הקשורים בכפרים הפלסטיניים אשר נמצאים מזרחית לעיר או, בשינוי שמות של עיירות האזור. העמדה במסמך זה אומרת, כאשר יהיה עם מי לדבר, ובכפוף לשבעת העקרונות כחבילה אחת, ניתן לדון באותם פתרונות טכניים כדי להותיר את ירושלים המאוחדת עם רוב יהודי מוצק.

ה. עיקרון 5 - יו"ש ועזה מקשה אחת

¹⁰ אינני נכנס בכלל האם וכמה מהם נחשבים לפליטים ע"פ החוק הבינלאומי.

הפיצול בשליטה ביהודה ושומרון ע"י הרשות הפלסטינית החתומה על הסכם אוסלו שהוא הבסיס החוקי להקמתה לעומת שליטת החמאס ברצועת עזה שהוא אחד מארגוני הסירוב שלא חתמו על הסכם אוסלו, יצר מצב של כאוס¹¹.

תוצאה ישירה של הכאוס הזה היא, כ-2 מיליון פלסטינים החיים תחת שלטון החמאס כארגון טרור מחד ושלטון אזרחי מאידך. יש המנסים לבצע "הפרדה" וגישה לפתרון נפרד מול הרש"פ לגבי יהודה ושומרון ולהותיר את עזה בידי החמאס. גישה זו פסולה ומסוכנת אשר מותירה את מדינת ישראל למעשה במצב לחימה מול הפלסטינים אשר בעיניהם אין הפרדה בין הגדה המערבית לבין עזה.

אשר על כן, על ישראל להבהיר כי כל הסדר חייב לכלול את שני האזורים למעט הסתייגויות אשר תפורטנה בהמשך. אי הכללת שני האזורים בהסכם אחד עלול להוביל לפתרון "שלוש מדינות לשלושה עמים".

בראייה הפלסטינית, יו"ש ועזה כמקשה אחת מהווה למעשה הסיכוי היחיד להתפתחות כלכלית ומסחרית מול העולם. וכן, לאפשר את התחושה של חופש וחיבור לעולם לא דרך מדינה אחרת (ירדן, מצרים ישראל). אי מלאכותי מספר בודד של ק"מ מול חופי עזה המחובר בגשר יאפשר נמל מים עמוקים ושדה תעופה בינלאומי.

ישראל צריכה לדרוש כי שני האזורים יחולקו במנהרה תת קרקעית הכוללת מסלולי רכב ורכבת, מרחק של 35 ק"מ עם הפרש גובה של כ-400 מטרים בין תרקומיא לבית חנון. מנהרה זו תמנע חיכוך עם ישראל ותעצים את תחושת החופש וקלות המעבר בין האזורים ולשאר מדינות העולם.

הסתייגות לעיקרון זה יכולה להתקיים במידה ואחת או שתי מדינות אשר להן היו שייכים השטחים של הגדה המערבית ועזה (הגדמ"ע לירדן ועזה למצרים), יעמדו בהסכם על החזרת שטחים אלו לשליטתם כחלק מההסכם הכולל המפורט בעיקרון מספר 3. או אז לישראל לא יהיה שום טיעון למעט ההבטחה של המדינה הלוקחת כי היא הריבון והאחראי על השטח ושהיא אינה מתכוונת להותירו כ-No man Land דהיינו, כשטח הפקר שאותו ארגוני טרור יהפכו לחממת צמיחתם.

המשמעות העיקרית של עיקרון זה היא שכל עוד החמאס הוא ארגון טרור המסרב להכיר בישראל על פי עקרונות אוסלו, וכל עוד הוא שולט ברצועת עזה לא תהיה שום התקדמות, ומדינת ישראל לא תקיים שום הסדרה או דיון על העקרונות האחרים במפורט בעיקרון מספר 7. עוד משתמע מעיקרון זה, היא העובדה כי אין מנוס מהצורך והחובה למוטט את שלטון החמאס ברצועת עזה ולהשיב את השליטה לראשות הפלסטינית. על הצורך ואופן הביצוע נעמוד בהמשך הפרק.

ו. עיקרון 6 - אין מקום לשני צבאות בין הירדן לים התיכון

¹¹ לכן, ישראל ומדינות העולם המערבות או מתערבות בסכסוך, חייבים להבין את המשמעות של עובדת שלטון החמאס בעזה והסכנה הטמונה בסיכוי השתלטותו גל על הגדה המערבית. בהמשך מסמך מצע זה נעמוד עניין החמאס ועזה בפרק נפרד.

נהר הירדן והרכס המערבי השולט על בקעת הירדן הוא גבולה הביטחוני של מדינת ישראל. פירוז מוחלט של כל ישות פלסטינית שתקום בין הירדן לים כולל רצועת עזה מכל סוגי הנשק שאינם נדרשים למשטרה המופקדת על הסדר הציבורי (מודל קוסטה ריקה למשל)¹².
אי ההקפדה מכוונת ע"י ערפאת¹³ ויורשיו על סעיף זה בהסכמי אוסלו, פריקת ארגוני הסירוב מנשקם תחת העיקרון של חוק אחד רובה אחד דגל אחד, הוא אולי אחד הגורמים המרכזיים לכישלון יישום הסכם אוסלו ובוודאי לעליית החמאס לשלטון ברצועה¹⁴.

משמעויות עיקרון זה מטילות גם חובה על מדינת ישראל והיא, להגן על עצמה ועל הישות הפלסטינית מפני כל תוקף מבחוץ. וככל שהדבר מחייב כמובן, פריסה של צה"ל בבקעת הירדן והרכס המערבי השולט עליה, ובגבול המפריד בין עזה לסיני (ציר פילדלפי) אשר בהסכם יש להגיע להבנות על הרחבתו לרצועה של לפחות 1,000 מטרים בצד של רצועת עזה ו-5,000 מטרים בצד המצרי. עיקרון זה מחייב הסכם הגנה ושת"פ עם ירדן ומצרים בגבולות המשותפים.

ז. עיקרון 7 – כל ששת העקרונות הנ"ל הם מקשה אחת.

עיקרון זה נולד מהתבונה של התרבות המזרח-תיכונית של יסודות המו"מ. אם הוא לא קיים כאחד העקרונות מישהו יבוא וידרוש את "שביל האמצע". דהיינו, כל צד יוותר על שלושה מששת העקרונות. ולכן, עמדתנו היא כי, אין לדון בששת העקרונות בבחינת "תן וקח". זו הסיבה שאנו מכנים עקרונות אלו "עקרונות שרשרת ברזל" על הפלסטינים בפרט ומנהיגי העולם בכלל להפנים ולהבין כי מדינת ישראל אינה מוכנה להמר על עתיד קיומה.

¹² מודל קוסטה ריקה מאמר <https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3810397,00.html>

¹³ באחת ההזדמנויות בשיחות קהיר אמרתי למשלחת הפלסטינית ולערפאת עצמו כי אם הוא לא יעשה את האלטלנה שלו מעולם לא תהיה לו מדינה או ישות דומה למדינה.

¹⁴ על אף שאין ספק כי הזרז להשתלטות החמאס לרצועת עזה הוא ללא ספק ההתנקות החד צדדית של ישראל ב-2005 אשר בוצעה ע"י אריאל שרון כראש ממשלת ישראל. הרצאתו של תא"ל מיל" קופרוואסר תומכת בעמדתו זו.

<https://www.youtube.com/watch?v=S7IJndbeQrE>

חלק ג' - מה ניתן לעשות בינתיים

1. בצדק, נשאלת השאלה מה בינתיים ניתן לעשות? תכנית העקרונות הזו גם אומרת שעל מדינת ישראל לנקוט בצעדים ופעולות אשר תכליתם היא:
 - א. תכנית הסברה לעולם כולו של העקרונות ומקורותיהם.
 - ב. דיפלומטיה חסויה וגלויה מול כלל מדינות האזור כולל ובעיקר עיון בתכנית הסעודית להתאמתה לתכנית שבעת עקרונות הברזל.
 - ג. לא לסכן את ביטחון המדינה ותושביה בהרפתקאות אשר לכאורה "הגיוניות" מבלי שהן תהיינה חלק מתכנית אסטרטגית כוללת (למשל כמו היציאה החד צדדית מרצועת עזה ב-2005 אשר הביאה למיטוט הרש"פ ועליית החמאס ומשם טילים עד תל אביב).
 - ד. לא לבצע צעדים חד צדדיים ללא ניסיונות תיאום מול הרש"פ ואשר אינם מאפשרים חזרה למצב הקודם בקלות יחסית.
 - ה. כן להקל ככל שניתן על התושבים הפלסטינים ביהודה שומרון ועזה.
 - ו. לא לבצע פעולות בשטח אשר מרחיקות ומסבכות את הפתרון מעבר למורכבותו כיום (למשל, לא לסיפוח שטחים מיהודה ושומרון ללא הסדר), אלא אם חייבים בצעדים זמניים הנדרשים ללחימה בטרור ופגיעה באזרחי מדינת ישראל.
2. סל הצעדים האפשריים אשר כל אחד מהם מחייב בחינה מעמיקה ערב קיומו:
 - א. **המשך קיום המערך הביטחוני הישראלי בשטחי יו"ש** להבטחת ביטחון מדינת ישראל והישראלים המתיישבים במרחב ולמניעת השתלטות גורמים עוינים (כגון חמאס ודומיו).
 - ב. **חינוך** בכל הזרמים בישראל, הסברה עם הפנים לשלום – דרישה במקביל מהפלסטינים.
 - ג. **התיישבות מואצת בשלושת הגושים** (עציון, אריאל ומעלה אדומים) ובקעת הירדן בלבד. (תכנית המיליון שבה יש ליישב את ארבעת האזורים הנ"ל ורמת הגולן במיליון תושבים עד 2030).
 - ד. הפסקה מוחלטת של בנייה מחוץ לגושים – כלום! ובמקביל, תתאפשר בנייה או הרחבת הישובים הפלסטינים אך ורק בשטחי A ו-B.
 - ה. לשקול חוק פינוי פיצוי מוגדל מהישובים היהודים אשר מחוץ לגושים אל תוך הגושים או לתוך ישראל של 4 יוני 1967. ולשקול מנגד פינוי פיצוי מרצון לפלסטינים משטחי C ל-A או לכל מדינה אחרת בעולם.
 - ו. השלמת הגדר/החומה הביטחונית בכל מקום שצריך. להבדיל מסיפוח חד צדדי (אשר עלול לקומם את כל העולם נגד ישראל), השלמת הגדר/חומה ביהודה ושומרון ומסביב לרצועת עזה יש בה למעשה סימון גבול עתידי אפשרי.
 - ז. לאפשר עבודה של פלסטינים מיהודה ושומרון וגם מעזה (בתנאים מגבילים יותר). להגיע בהדרגה ל 100,000-120,000 עובדים אשר יחליפו את העובדים הזרים. לצעד זה יש משמעות משולשת. הראשונה, שיפור מהותי במצב הכלכלי בשני האזורים. השנייה יצירת מנף כלכלי במידה ומנהיגות פלסטינית מאפשרת/מעודדת טרור. והשלישית הורדה דרסטית של כמות העובדים הזרים בישראל (יפורט בנפרד בהמשך המצע).
 - ח. להקשיב ולהשיב לכל יוזמה חיצונית השומרת על תכנית שבעת עקרונות הברזל.

- ט. בחינה אד-הוק של יוזמות חד-צדדיות בשת"פ (עם אפשרות חזרה לאחור בכל רגע נתון) כדי להקל ככל שניתן על תושבים פלסטינים ביהודה ושומרון ועל התנועות שלהם, וביטול היוזמה במקרה של חריגה וסיכון ביטחוני.
- י. מזח בנמל אשדוד לניהול פלסטיני מלא ע"י הרשות הפלסטינית (ייבוא, ייצוא, מכס וכו') למעט בידוק ביטחוני.
- יא. לאפשר הצבת תחנת כוח/גנרטור ע"ג ספינה מול עזה, עם בידוק בטחוני של כלי השיט מתחנת הכוח לחופי עזה.
- יב. עידוד להקמת מתקן התפלת מי ים ענק בתוך עזה.
- יג. לעודד ולאפשר תחילת תכנון נמל ימי וש"ת באי מלאכותי מול עזה עם אחריות לבידוק ביטחוני ישראלי/בינלאומי.

חלק ד' – המצב מול החמאס

היעדר אסטרטגיה ברקע ההתנתקות מעזה ב- 2005 (לפחות לא חלקה הגלוי ואני מרשה לעצמי לומר שאני מכיר גם את ה לכאורה סמוי), היא אחד הגורמים למצב החמור אליו הגענו מול החמאס ברצועת עזה.

1. נרטיב החמאס בכלל ושליטתו בעזה בפרט

חמאס הוא ארגון טרור¹⁵ לכל דבר ועניין וישראל אינה צריכה לראות בו ישות מדינית. הרש"פ הוציאה את החמאס מחוץ לחוק החל מיוני 2007. להבדיל מחיזבאללה בלבנון (יפורט בפרק החזית הצפונית), חמאס לקח על עצמו ברצועת עזה את השליטה האזרחית והצבאית מידי הרשות הפלסטינית שהיא הגוף עמו מדינת ישראל מקיימת מערכת הסכמים רשמיים (אוסלו, חברון והסכמים אחריו).

עיקרי אמנת החמאס, הקמת מדינה פלסטינית אסלאמית תאוקרטית בשטחי ארץ ישראל, הכוללים את שטחי מדינת ישראל (למעט רמת הגולן, שכן חמאס תומך בתביעה הסורית לרמת הגולן) כולל שטחי יהודה, שומרון וחבל עזה, תחת המוטו: "אללה הוא תכליתה, הנביא הוא דמות המופת שלה, הקוראן הוא החוקה שלה, מלחמת הקודש היא דרכה, והמוות למען אללה הוא הנעלה במשאלותיה"

החמאס איננו עוצר רק בהשמדתה של ישראל, פעמיו גם אל רומא ואנדלוסיה (בספרד), והשמדת היהודים והנוצרים הכופרים הם חלק בלתי נפרד מתפיסתו וזאת הוא ציין עוד לפני דאע"ש¹⁶.

חמאס הוא "הכובש" ברצועת עזה ועיקר פעילותו ברצועת עזה מתמקדת בהעצמת החימוש לקראת סבבי לחימה מול ישראל.

¹⁵ חמאס מוכר כארגון טרור ע"י מדינות רבות בעולם ישראל, ארצות הברית, האיחוד האירופי, קנדה, אוסטרליה, ירדן, יפן נורבגיה ומדינות נוספות.

¹⁶ המרכז הירושלמי לענייני ציבור ומדינה במחקר על אסטרטגיית החמאס נגד מדינת ישראל והעולם <http://jcpa.org.il/%D7%90%D7%A1%D7%98%D7%A8%D7%98%D7%92%D7%99%D7%99%D7%AA-%D7%94%D7%97%D7%9E%D7%90%D7%A1-%D7%A0%D7%97%D7%A9%D7%A4%D7%AA>

מצע מפלגת ביח"ד בראשות יום טוב סמיה

ישראל, עושה כל צעד הומניטרי אפשרי בשגרה ואף ממשיכה פעילות כזו במהלך לחימה מול חמאס (יחידה בעולם המספקת חשמל, מים, מזון, תרופות ועוד במהלך לחימה מול ישות תוקפנית).

חיבור עזה למצרים/סיני עם נוכחות דאע"ש (פילדלפי פרוץ) – מקור הבעיות – בין השאר תוצר של צעד חד צדדי בהתנתקות ב-2005.

לכן, מדיניות ביטחונית אסטרטגית מול חמאס ועזה חייבת להיות לחימה כמו בטרור, ללא הפסקה, ללא הסתנוורות מהפסקות לכאורה המנוצלות להתעצמות וגורמות לסבב הבא להיות קשה יותר.

שנים עשרה השנים של היעדר אסטרטגיה מול חמאס לימדו אותנו כי ככל שחולף הזמן, חמאס מתחזק ברצועת עזה, טווח הפגיעות שלו גדל, יכולות הדיוק וההרס עולים, ארסנל החימוש שלו מתרחב בטילים נגד טנקים (שואף וכנראה גם ישיג נגד מסוקים ומטוסים) ועוד. אין להשוות בין עוצמתו של חמאס ב-2008 במהלך מבצע "עופרת יצוקה" (בפחות מ-8 שעות צה"ל ביתר את הרצועה לשלושה חלקים ומבצע שהסתיים עם 10 הרוגים מתוכם 4 מאש כוחותינו) לעומת "צוק איתן" ב-2014 (צה"ל התקדם קילומטרים ספורים בארבעה ימי לחימה קשים ובמבצע שהסתיים עם 73 הרוגים).

לכן, ככל שתקדים ישראל להציב לעצמה את היעד האסטרטגי למיגור החמאס כן ייטב.

2. מדינת ישראל חייבת להביא למיגור החמאס ברצועת עזה משלושה טעמים:

- א. **ביטחון תושבי עוטף עזה בפרט ומדינת ישראל בכלל** (לחמאס יש טילים המכסים מחצית משטחה של המדינה).
- ב. **השבת ההרתעה של מדינת ישראל כלפי כל אויב מחוץ**
- ג. **פתיחת אופציה להתקדמות** להסדר תחת תכנית שבעת עקרונות הברזל.

3. מיגור החמאס

מטעמי ביטחון, תחושת ביטחון והסרת מכשולים להסדרים בעתיד, מדינת ישראל, חייבת להכין ולהוביל תכנית אסטרטגית למיגור החמאס. שום ארגון או מדינה בעולם לא יעשו זאת במקומנו. אחרים עשויים להצטרף למאמץ אם ננהג בתבונה אסטרטגית, אבל הם לא יעשו זאת במקומנו ולא יובילו את המהלך.

מערכות הדיפלומטיה, הכלכלה והביטחון של מדינת ישראל הן השותפות העיקריות לתכנית כזו. מיגור החמאס יכול להתקיים אם מדינת ישראל תהיה נחושה בארבעה מאמצים. נצביע כאן על שלושה מהם (את הרביעי אציג לגורמים הרלוונטיים בקבינט הביטחוני):

א. **מאמץ דיפלומטי (מחייב שר חוץ במשרה מלאה)** - אשר ילכד סביבו ראשית, את מדינות ערב הסובלות מהחמאס והג'יהאד הקיצוני. מצרים, ירדן, סעודיה ואולי במאמצים גם את תורכיה. במעגל שני מאמץ זה צריך לכלול את ארה"ב ורוסיה, במעגל שלישי את שאר המדינות אשר למדינת ישראל יחסים דיפלומטיים עימם.

ב. **מאמץ כלכלי – תחת התפיסה ההומנית "כן לתרופות ומזון לא, לדולרים וחימוש החאמס"**. להבדיל מסיוע הומניטרי ללחץ כלכלי על החמאס בפרט ורצועת עזה בכלל יכולה להיות השפעה ישירה על החלשתו פיסיית ועל החלשתו בעיני התושבים בעזה.

ג. **מאמץ צבאי מודיעיני - שומה על ישראל לשקול ברצינות רבה אופציות של מבצעי מנע בעזה להחלשה ומיטוט ארגון החמאס בעזה** (בנוסח "חומת מגן", למשל). לכל מאמץ הצבאי יש להגדיר מטרות מבצע נהירות וברורות להבדיל מההגדות לשלושת המבצעים האחרונים ("עופרת יצוקה", "עמוד ענן" ו-"צוק איתן"). מטרות עם תכלית שאחרי עמידה בהן המצב בעזה יהיה שונה מן היסוד. למשל, ניתוק מוחלט של רצועת עזה מסיני ע"י הרחבת פרוזדור הגבול (מחייב תיאום מלא עם מצרים אשר לדעתנו זה לטובתה גם) והחלטה על נוכחות צה"ל בפרוזדור זה אשר גם בו יבוצע אותו מכשול אשר נבנה כיום בין עזה לישראל. לא נרחיב כאן את המטרות מטעמים ביטחוניים אבל נדגיש כי תכליתם מיטוט החמאס ברצועת עזה והחזרת השליטה לרשות הפלסטינית.

ד. כאמור לעיל בשל רגישות המאמץ הרביעי, נציג אותו במקום המתאים.

4. סוריה ורמת הגולן

- 1) ביום שאחרי מלחמת האזרחים תיראה מפת סוריה אחרת מכפי שהיא נראית כיום, והמתווה החדש יהיה חייב לכלול את ההכרה כי רמת הגולן היא חלק בלתי נפרד ממדינת ישראל.
- 2) הכאוס בסוריה - רצח עם לצד הצעדים שעשו הסורים אל עבר השגת נשק גרעיני, זליגת איראן אל תוך המדינה המתפוררת, המעורבות הרוסית והתורכית והשימוש בנשק כימי בסוריה – כולם מעוררים סלידה בפני עצמם ומחדדים, ביחד עם נתונים אחרים, את הצורך בליטוש המסרים של ישראל אודות המתרחש בסוריה ובהבהרת סט התגובות שלנו, על פי הסדר הבא:
 - א) ביטחונה של ישראל ותושביה קודמים לכל! כל זליגה של אש לשטחנו או "פצצה/טיל מתקתק/ת" ייענו בתגובה חריפה, ממוקדת ומידתית.
 - ב) שמירת ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית דמוקרטית והומנית ולכן, חיונית המשכיות הענקת סיוע הומניטרי ככל שניתן לקורבנות הלחימה בסוריה.
 - ג) מיצוי המצב: מחד, לפגוע בכל התחזקות אפשרית של חיזבאללה, או שלוחה אחרת של איראן. מאידך, חיזוק הקשרים עם רוסיה, או כל מדינה אשר יש ביכולתה להשפיע על המצב בסוריה.
 - ד) מסר ברור בנוגע לרמת הגולן! המצב בסוריה רק מוכיח כי על רמת הגולן להישאר בשליטת ישראל כמדינה ריבונית. בשלב זה של הכאוס נראה כי, סוריה של אחרי מלחמת האזרחים תהיה ממילא ישות שאין לשאת ולתת עמה על רמת הגולן.

5. איראן

ההתמקדות של חלק ניכר ממדינות העולם, בעידוד ישראל, במניעת השגת נשק גרעיני על ידי איראן, הסיטה לזירה אחרת והזניחה את הטיפול ביעד המערכתי העיקרי והחשוב ביותר בעינינו והוא; **דריסת רגל רציפה מאיראן ועד לחופי הים התיכון, תוך קביעת סדר היום במדינות שדרך היא עוברת: עיראק, סוריה ולבנון.**

מבלי להקל ראש בעניין הגרעיני, שהוא אינטרס של כלל העולם המערבי ושל חלק ניכר מן העולם הערבי הסוני (סעודיה, מצרים, מדינות המרץ ועוד), הרי שבעניין הקונבנציונאלי עשתה אירן צעדי ענק הן מבחינת ארסנל הטילים שצברה לעצמה, הן בנוגע לטילים (מידע על כ-120,000 טילים ורקטות) שהעניקה לחיזבאללה והן בנוכחותה הפיזית בסוריה ובלבנון, ולקראת נוכחות ממשית בנמלים העיקריים בים התיכון (טריפולי וטארטוס). חיזבאללה, בעידוד איראן, הכין מערכה אשר תכליתה כיבוש שטחים בגליל ופגיעה בטילים מדויקים במחנות צה"ל, שדות תעופה, מתקנים אסטרטגיים וישובים. כל אלו במהלכים ואמצעים קונבנציונליים אשר החלטה להפעילם אינה כמו החלטה להפעיל נשק גרעיני. ולכן, האיום הזה ממשי הרבה יותר מהאיום הגרעיני.

מצע מפלגת ביח"ד בראשות יום טוב סמיה

במשטר האייתולות באירן יש להילחם מלחמת חורמה, ואולם שומה עלינו להבחין בין המשטר לבין העם האיראני, שבעבר היה אוהד ישראל. כמו כן, יודגש כי משמרות המהפכה באירן הן גוף המונה כ-150,000 איש בלבד, אשר השתלט על אומה בת 73 מיליון איש, אותה הוא בוזז לצרכיו. המסלול האמריקאי, היודע כיצד לארגן כוחות מהפיכה, חייב לסייע לכוח שזוהי מטרתו, כוח המתארגן בחשאי, על פי פרסומים בקהיר, בהנהגת בנו של מוחמד רזא שאה פהלווי אשר שלט באיראן עד המהפכה החומייניסטית ב-1978.

פרק ג' – ביטחון הציבור

כללי:

1. מעיון בנתוני השנתון הסטטיסטי של משטרת ישראל באחריות אגף תכנון וארגון המפורסמים באתר המשטרה בנושאי הפשיעה בישראל ב- בשנת 2017 עולים הנתונים הבאים:

א. בשנת 2017 נפתחו 330,294 תיקי חקירה עליה קטנה של 0.4% לעומת שנת 2016. בעשור האחרון יש ירידה של 21.3% במספר תיקי החקירה (בשנת 2008 נפתחו 419,882).

ב. בעברות אלימות חמורה נפתחו 22,897 תיקים עליה של 2.7% לעומת שנת 2016, בעברות תקיפת עובדי ציבור ותקיפת שוטר בנסיבות מחמירות חלה עליה של 15.3%.
ג. בעברות שוד חלה עליה של 8.8% במספר התיקים 1731 תיקים בשנת 2017 לעומת 1590 בשנה קודמת. בתיקי רצח נפתחו 121 תיקים לעומת 102 בשנת 2016. עברות רכוש מהוות 42.3% מכלל התיקים. בשנת 2017 יש ירידה של 8.2% בעברות (התפרצות לדירה, לעסק, גניבה מתוך רכב וגניבת רכב) סה"כ 49,582 תיקים לעומת 54,063 בשנת 2016.

ד. תיקי נוער עליה של 7.3% נפתחו 24,688 תיקים לעומת 22,999 בשנת 2016.
ה. אמון הציבור – 54% מאזרחי ישראל נותנים אמון במשטרה 52% מרוצים מתפקודה. שביעות הרצון בקרב האוכלוסייה הערבית נמוכה משמעותית ביחס לחברה היהודית ועומדות על 38% ו- 41% בהתאמה.

2. המשטרה קטנה על מידותיה של המדינה. משטרת ישראל ביחס לגודל האוכלוסייה ולמשימות המוטלות עליה לרבות אחריות על בטחון הפנים מתקשה לעמוד במשימותיה.

3. יש צורך לממש החלטות ממשלה ולהגביר את פריסת המשטרה במגזר הערבי ולחזק את כוחות המשטרה בערים שגדלו בצורה משמעותית בלא שניתנת המחשבה לחזק את המשטרה במקומות אלה.

4. השיטור העירוני הפועל בחלק מהערים בישראל הוכח כשובר שוויון. החיבור בין הפיקוח העירוני וכוחות משטרה ייעודיים לטיפול בעברות איכות חיים הוכיחה את עצמה ויש להרחיבה לכלל מדינת ישראל. יש לעשות זאת על חשבון המדינה ולא "מס עקיף נוסף" על תושבי העיר. בתל אביב-יפו למשל, משלם היום כל תושב עוד 2 שקלים למ"ר מדירתו לקיומו של השיטור העירוני, אבסורד שיש לעצור אותו.

פרק ד': כבוד - צמצום פערים חברתיים (עבודה, בריאות, רווחה)

כללי:

הפצצה המתקתקת המאימת על קיומה של המדינה?

➤ אינה איראן ולא שלוחיה, לא סוריה ולבנון, ולא כל אויב מחוץ – לכל אלו יש למדינת ישראל מענה!

➤ **הפערים והשסעים בחברה הישראלית והחשש ממדינה ללא רוב יהודי – זו הפצצה המתקתקת!**

1. החברה הישראלית קטנה, הטרוגנית מאד ואינטימית מאד ומקורותיה מתרבויות שונות. חיבורה לכדי חברה ישראלית הומוגנית הנו תהליך ארוך, מורכב ועדין, המחייב רגישות יתרה לצד הכוונה כללית, אשר מצד אחד תשיג את המטרה, ומצד שני לא תפגע בבני אנוש בעלי רקע שונה.
2. בכל תחומי הרשימה הבאה הולכים הפערים ומתרחבים בשלושים השנים האחרונות. האתגר הוא להגות וליישם תכנית לצמצום הפערים בין:

- (א) דתיים ושאינם דתיים
- (ב) ימין ושמאל. בעיקר יש "לנקות" את הערבוב בין סוציאליזם/קפיטליזם לבין ימין ושמאל במובנם הלאומי.
- (ג) מרכז גיאוגרפי מול אזורי הספר/החזית (להבדיל מפריפריה שהיא "שוליים").
- (ד) אשכנזים – ספרדים.
- (ה) יהודים ושאינם יהודים.
- (ו) עשירים - עניים.
- (ז) עולים חדשים - וותיקים.

3. על רקע כל הפערים הללו בולטת, מחד גיסא, שאלת הדור הצעיר והפעיל בנוגע לעתידו האישי, ומאידך - מבט אל דור הגמלאים והאזרחים הוותיקים בשאלה "האם כדאי להזדקן במדינה הזו?".

4. משנות ה-80 של מאה הקודמת ואילך, מדינת ישראל הפגינה ביצועים מרשימים בתחום המאקרו-כלכלי, לדוגמה: הצמיחה בתמ"ג ובהיקף היצוא של תעשיית ההייטק הייתה גבוהה יותר הן בהשוואה לקבוצת המדינות והן בהשוואה (OECD) חברות בארגון לשיתוף פעולה ולפיתוח כלכלי לעולם בכללותו. למרות הצמיחה האמורה, רמת האינפלציה שנרשמה בישראל הייתה לרוב נמוכה לעומת זו של מדינות ה - OECD ובעולם מאז שנת 2000.

5. עם זאת ישראל מתמודדת עם מגוון של אתגרים כלכליים וחברתיים, וביניהם העלייה ביוקר המחיה, ההבדלים בין קבוצות אוכלוסייה ביכולת להשתתף בצמיחה הכלכלית וליהנות ממנה וספקות מצד הציבור באשר לתפקיד הממשלה ויכולתה למלא תפקיד זה.

6. **מפלגת ביח"ד** תפעל למען קידום מערכת כלכלית העונה על אתגרי הגלובליזציה (צמצום הדואליות), הנהנית מפיריון גבוה, צמיחה מהירה ויצוא מתרחב, צמצום פערי הכנסות והקיטוב הכלכלי, העלאת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה בישראל ושל שיעור התעסוקה בקרב האוכלוסייה הבוגרת, קידום תשתיות לימוד והכשרה רלבנטיות לעולם תעסוקה משתנה, קידום תשתיות פיזיות ואיכות סביבה.

7. עקרונות פעולה אשר נעמוד על קיומם

א. **העלאת רמת החיים** מחייבת גידול בפיריון הכולל המבטא שיפורים באיכות לעומת כמות העובדים וההון, וכן שיפורים בשיטות היצור. זהו הגורם המרכזי בקביעת רמת החיים במדינה ובקביעת קצב צמיחתה.

ב. **טיפול בפיריון הנמוך ובעוני ואי-השוויון הגבוהים** חייב להתמקד בתשתית האנושית הלקויה (חינוך) ובתשתית הפיזית (בעיקר תחבורה) הבלתי מספקת. ככל שליותר אנשים יהיו הכלים והתנאים להתמודד במשק מודרני, מצבם האישי ישתפר (פחות עוני).

ג. **מתן כלים לאוכלוסייה הבוגרת**, קיצוץ בקצבאות – שהיה משמעותי לפני כעשור וחצי – אילץ אנשים רבים לצאת לעבוד. אך ללא מתן כלים ותנאים מספקים לאותם אנשים, הפיריון שלהם נמוך, מה שאינו מאפשר מתן שכר גבוה. כתוצאה מכך, התרחבה התופעה של עובדים עניים בישראל. כאשר מדובר באנשים שכבר יצאו ממערכת החינוך, קיים צורך במתן הזדמנות למי שחפץ בכך לשדרג את השכלתו ו/או את רמת מיומנותו.

ד. **שדרוג תשתיות התחבורה בישראל** - הצפיפות בכבישים פוגעת בפיריון ומגדילה את אי השוויון ושיעורי העוני. סלילת הכבישים בישראל אינה מדביקה את הגידול הטבעי, והפערים בין ישראל למדינות המפותחות ממשיכים לגדול. מספר כלי הרכב לשטח כביש בארץ גדל בהתמדה משנה לשנה. גם תחום התחבורה הציבורית נמצא במצב המצריך פתרונות מידיים.

ה. **דיור** קידום פתרונות דיור לצעירים בתחום השכירות ורכישת דירה ראשונה, מיסוי הכנסה – משכר דירה באופן פרוגרסיבי. המס יהיה על סך ההכנסה משכר הדירה, בלא ניכוי הוצאות בשיעור נמוך מהמס על העבודה, השקעה בתשתיות לדיור ובתמריצים לבנייה ברמה המקומית. התאמת תקני

הבנייה למקובל בעולם ולאפשר יבוא רכיבי בנייה מתועשת, בלא הגדלת מכסת העובדים הזרים. פתרונות דיור גם במסגרת רה-ארגון בין המועצות האזוריות (קיבוצים מושבים) לערי הפיתוח (ראה פירוט בפרק ההתיישבות העובדת). בחינת סוגיית הדיור הציבורי לאוכלוסיות אשר סיכוייהן להשכרה/רכישת דירה שואפים לאפס.

ז. **בריאות** – הנגשה של רפואה איכותית ליישובי החזית והספר, הקטנת התפוסה בבתי החולים כתוצאה משינוי חד במדיניות לכיוון של "רפואה מרחוק", הורדת התמותה ממחלות זיהומיות בחצי, הכפלת מספר האחים ואחיות ועובדי הסייעוד, הכנת ממענים לאוכלוסייה מזדקנת בישראל. בהינתן טווח הזמן הארוך הנדרש להכשרת אנשי בריאות ולבניית תשתיות בריאות, קיים צורך דחוף בתכנון אסטרטגי לקביעת אמות מידה עתידיים למערכת הבריאות והתחלת התהליך להשגת יעדים אלה. **כמו בתחומים אחרים, הבעיה אינה בסך הכסף המופנה אל מערכת הבריאות אלא באופן הקצאתו.**

ז. **שקיפות תקציבית וכלכלה שחורה**¹⁷ - כאשר מדובר במימון הוצאות הממשלה, הדיון הציבורי והמקצועי הנפוץ בארץ עוסק במה שיחסית קל ליישום – הגדלת מסים או הגדלת גרעון – ולא במה שנדרש לאור התנאים הכלכליים-חברתיים ארוכי הטווח עליהם נמצאת ישראל. ישראל זקוקה להחלפת דיסקט בכל מה שקשור להוצאות והכנסות המדינה. הוצאות המדינה: להגביר את השקיפות ולשנות את העדיפויות הלאומיות. הכנסות המדינה: להקטין את הכלכלה השחורה¹⁸.

ח. **גמלאים ואזרחים ותיקים** – קידום זכויות גמלאים ואזרחים ותיקים המאפשר קיום בכבוד, סיוע בפתרונות דיור, בריאות ותעסוקה בדגש על צמצום פערים.

8. אוכלוסיות במיקוד:

א. **חרדים** – ביח"ד תגבש עמדה מפורטת בכפוף לתפיסתנו כי כל אזרח/ית בישראל צריך/ה להשתתף בנטל הביטחוני/אזרחי. שרות לאומי/אזרחי במקום שירות בצה"ל יגביר את תחושת השותפות בנטל וייסע לקהילה הקרובה של אותה אוכלוסייה. כמו נעודד את המשך המאמצים לצרוף חרדים וחרדיות לשוק העבודה והפרנסה.

ב. אוכלוסיות הגמלאים:

1) גמלאי צה"ל וכוחות הביטחון

א) שינוי מעמד גמלאי צה"ל בחוק שירות ביטחון ממשרתיים לעובדים כמו כל עובדי המדינה זאת, בשל ניגוד עניינים מובנה בין צה"ל ומשרד הביטחון.

ב) הפסקה לאלתר של שחיקת הגמלה הנובעת מ:

- 1) אי קיום החלטת ממשלה מש/40 מ-1979 למתן תוספות שכר שניתנו לעובדי שירות המדינה.
- 2) פגיעה בתנאי הפרישה של משרתי הקבע כמופרט במסמך היועכ"ל אשר צורף להצעת תקציב הביטחון לשנים 2011/1.

¹⁷ נרחיב על כך בפרק נפרד העוסק במאבק בשחיתות והכלכלה השחורה.

¹⁸ מסתמך על המדריך של מכון שורש למחקר כלכלי חברתי בניהולו של פרופ' דן בן דוד.

- (3) אי קיום בדיקת שחיקת הגמלאות ע"פ מנגנון בעקבות הסכם הגמלאות משנת 2012.
- (ג) התאמת תקנות ההיוון בחוק שרות צבא הקבע גמלאות לאלו אשר בחוק שירות עובדי המדינה גמלאות.
- (ד) שינוי תיקון 190 לפקודת מס הכנסה אשר אנו רואים בו גזרה אשר הושתה על גמלאי צה"ל משנת 2012.

(2) שוטרים, סוהרים וגמלאי משטרת ישראל ושב"ס.

- למדנו את הנושא בשנה האחרונה ממקורות שונים אשר ייצגו את גמלאי משטרת ישראל והשב"ס. ברור לנו כי גיוס איכותי של אנשים לכל ארגון לתועלת הציבור מחייב את היסודות הבאים:
- (א) ממשלה המכבדת את הארגון והעומדים בראשו ואינה הופכת אותו לכלי במאבק הפוליטי בין חלקי האוכלוסייה ומרכיבי הכנסת המחוקקת.
- (ב) מבנה ארגוני מותאם למילוי משימותיו, הן בגודלו ביחס לאוכלוסייה (ומצב הפשע וביטחון הציבור במקרה של משטרה, כמויות האסירים וסוגיהם במקרה שב"ס), והן בתקציב הניתן לארגון ובעיקר לאיכויות כוח האדם המופנים אליו.
- (ג) איכויות כוח האדם בארגונים לתועלת הציבור מבוססים תמיד על:
- (1) האטרקטיביות של הארגון,
- (2) רמת האמון של האוכלוסייה אותה הוא משרת ועליה הוא מגן,
- (3) רמת השכר של המכהנים בו
- (4) ובסוף, היחס אשר ניתן לגמלאים של הארגונים הללו אשר מלאכתם בשרות ביטחוני 24/7 אינטנסיבית מאד, שוחקת ובמקרים רבים מגיעים לגמלאות בגיל מוקדם יחסית עם פציעות בגוף ובנפש.

ביח"ד מתארגנת לתמוך, לקדם, לסייע ולייצג את גופי הביטחון שאין באפשרותם להתאגד, מתוקף חוק. שוטרי משטרת ישראל, סוהרי שירות בתי הסוהר וגמלאי הארגונים .

לאחרונה מסתיים מאבק ארוך בגין תוספת אי ביטחון תעסוקתי שניתנה לצה"ל. מאבק שנוהל עצמאית על ידי ארגונים תומכי משטרה ושב"ס. באין כוח פוליטי, ללא אפשרות להתאגד, יש צורך בגוף פוליטי המתחייב במצעו לסייע ולהילחם למען השוטרים, הסוהרים והגמלאים. אנחנו נהיה שם, בהתחייבות לתיקון העיוותים.

(3) משפחות אשר בראשן הורה עצמאית או חד הוריות, או להט"בים

- א. שינויים רבים בהרגלי החיים, אחוז הגירושין בישראל ועוד, הגדילו את אוכלוסיית המשפחות אשר בראשן הורה עצמאית ומשפחות חד הוריות, הורים להט"בים ועוד.
- ב. בסיס הדרישה שלנו יהיה: שוויון בין הורים גרושים ללא הבדל מגדר ומין כשטובת הילדים תמיד תהיה בראש ובראשונה. מפלגת ביח"ד שמה לה למטרה לייצג את ילדי ישראל, אלו אשר קולם לא נשמע ושזכויותיהם נרמסות באשר הם מאוכלוסיות ייחודיות. מפלגת ביח"ד מייצגת את ילדי ישראל שזכותם

לילדות בטוחה ומאושרת לצד אבותיהם ואמותיהם כשווים. ילדי הגירושין שזכותם לחוות בטחון גם בעת פרידת הוריהם, ושלא להיפגע על-ידי הוריהם עקב מאבקי גירושין קשים, מרים וכואבים. אנו מאמינים בזכות הילדים והנחיצות בנוכחות שני הורים בחייהם אגב פרידה ו/או גירושין וכמפלגה לא ניתן למציאות מעוותת בה ילדים נתלשים מאבותיהם ואימותיהם, וחווים פגיעות נפשיות לצמיתות. הגדרתם של ההורים יסודה מעצם היותם הורים לילד, ולכן חייבת גם לאחר הגירושין להיות שווה. טובת הילד דורשת שלא תיווצר היררכיה בין ההורים בעקבות פרידתם.

ג. סוגיות אשר נעמוד עליהן:

- (1) בחינה מעמיקה של "חוק הגיל הרך" בראייה שיש לבטלו.
- (2) משמורת/אחריות הורית משותפת כמצב דיפולטיבי בעת גירושין ההורים. (בו לשני ההורים המתגרשים הגדרה הורית שווה כפי שהיה כאשר היו נשואים).
- (3) ההגדרה ההורית של שני ההורים חייבת תמיד להיות שווה, בכל מקרה, וללא יוצא מן הכלל. אין זה נכון לתת להורה אחד עדיפות הגדרתית על פני ההורה האחר. גם לאחר הגירושין אימא נשארת אימא, ואבא – אבא. להגדרה ההורית חשיבות עצומה משום שהיא משליכה על תפישת הילד את שני הוריו, על תפישת ההורים את עצמם ועל הדרך שבה החברה רואה כל אחד מהם ששלעצמו, וביחס לילד.
- (4) קביעת דמי המזונות ע"פ וועדת "שיפמן", תשלומם והבטחת גבייתם לאור אמנת האו"ם בעניין זכויות הילד.
- (5) חישוב המזונות כמדורגים בהתאם לגיל הילד (מעל ומתחת לגיל 6) וביטול דמי המזונות בעת שזמני השהות של הילדים אצל ההורים הוא שווה ומשכורות ההורים פחות או יותר שווה. בהתאם לפסיקת העליון בבע"מ 919/15.
- (6) טיפול הולם במתלוננות/תלונות שזוא בעת מאבק הגירושין כשאחד ההורים מנסה להקנות לו נקודות זכות במאבקי הגירושין/משמורת ואכיפת תקנת 2.5.

(4) **ניכור הורי** – התופעה בה הורה אחד/ת גורם לניכור מצד הילדים כלפי ההורה השני/ה איננה נדירה והופכת להיות "כלי לחימה" של בני/ות זוג האח/ת במשנהו. הסובלים הנראים בחזית הם לכאורה, רק ההורה המנוכר/ת. אולם, ברור מעל לכל ספק היום כי הסובלים העיקריים הם הילדים אשר מוכנסים למצב זה והפגיעה הנפשית בהם מלווה אותם לאורך כל חייהם וברוב המקרים להמשך חיים לקשים דור אחד נוסף. ביח"ד תדרוש להעלות את הסוגיה על סדר היום, להכיר בתופעה הן בקרב בארגונים הסוציאליים, השיפוטיים ובתי הדין לענייני משפחה.

(5) קידום זכויות של אנשים עם מוגבלות

א. על מדינת ישראל לקדם שוויון והכלה מלאה לאנשים עם מוגבלות וכן להיאבק בהדרה והפליה של אנשים עם מוגבלות בכלל השירותים והמקומות הציבוריים בישראל וזאת על בסיס העקרונות של חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ואמנת האו"ם בדבר זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות.

ב. בתוך כך אנו מתחייבים לפעול על מנת:

- (1) לקדם תכנית לאומית לקידום שוויון והכללה של אנשים עם מוגבלות בישראל.

מצע מפלגת ביח"ד בראשות יום טוב סמיה

- (2) לקדם תעסוקה בשוק החופשי לאנשים עם מוגבלות ולצמצם באופן דרמטי מפעלים מוגנים במתכונתם הנוכחית.
- (3) לעגן בחוק שוויון זכויות את הזכות לחיים עצמאיים בקהילה וסל סיוע אישי לכל אדם עם מוגבלות בהתאם לצרכיו ולרצונותיו.
- (4) השלמת חקיקת הנגישות לצד אכיפת החקיקה הענפה בתחום בכדי להבטיח נגישות של מקומות ושירותים ציבוריים לאנשים עם כל סוגי המוגבלויות.
- (5) להבטיח בטחון סוציאלי באמצעות יישום הרפורמה להעלאת קצבאות הנכות והעלאת הסיוע בשכר דירה לאנשים עם מוגבלות.
- (6) לקדם את השילוב של תלמידים עם מוגבלות במערכת החינוך הרגילה תוך הרחבת סל השירותים הניתנים בשילוב ותוך צמצום הסגרציה במערכת החינוך המיוחד.
- (7) לקדם שירותי בריאות נגישים ולפתח שירותי בריאות לאבחון מוקדם ומתן מענים מותאמים בדגש על פריפריה חברתית וגיאוגרפית.
- (8) גיבוש מדיניות ממשלתית להבטחת הזכות לנישואין, פוריות והורות של אנשים עם מוגבלות זאת לצד הקניית מעמד למשפחות של אנשים עם מוגבלות.
- (9) פיתוח שירותי טיפול נפשי זמינים ומגוונים בקהילה וכן חלופות לאשפוז פסיכיאטרי על מנת לצמצם את אשפוזי הכפייה.
- (10) הקמת מנגנון עצמאי לטיפול בתלונות על הפרת זכויות אדם.

פרק ה' – חינוך חובה, השכלה גבוהה ומו"פ

במדינה הנעדרת משאבי טבע חומריים, ההון האנושי הוא המשאב העיקרי. טיפוח ההון האנושי מינקות דרך הבגרות ועד בכלל, הוא בנשמת אפה של מדינת ישראל. ביח"ד רואה בנושא החינוך, ההשכלה הגבוהה והמו"פ כאחד הנדבכים העיקריים לחוסנה הלאומי וקיומה של מדינת ישראל לעולמי עד. קיומם של מערכת חינוך, השכלה גבוהה ומו"פ איכותיים, יהוו מקור משיכה של יהדות העולם לעלייה לישראל (לשימור רוב יהודי מוצק), או לכל הפחות לעוד תכניות בחילופי סטודנטים אשר עשויים להקטין את ההתבוללות ברחבי העולם.

1. מערכת החינוך

עיקרי הבעיות בתמצית

(א) הבעיה במערכת החינוך היא באופן ניהולה והתנהלות, כ 60% מתקציב המשרד הולך למנגנון ורק כ 40% הולך למשכורות המורים ושדרוג החינוך. קיימת ריכוזיות גבוהה מידי ועודף פיקוח, עודף רפורמות במשרד החינוך שבחלקה נובעת מהניפוח הקיים במנגנון שגם גורם לנתק וחוסר שיתוף פעולה בין אגפיו והעצמת הפוליטיקה הארגונית המשתקת. העיוות בתקציב מהווה מקור לאלתור בהשלמת תקציבים בבתי הספר עד כדי שמצב שבו חוק חינוך חובה הפך לחובה, אך בתשלום.

(ב) בעיה נוספת היא – קיומן של זרמי חינוך רבים מדי אשר ייתכן ש"שתרומתם" לפיצול ולפערים בישראל מתחילה בעצם קיומם..... ממלכתי, ממלכתי-דתי...העצמאי. מקורו של הזרם הממלכתי הוא בזרם הכללי שאוחד עם הזרם של ההתיישבות העובדת, מקורו של הזרם הממלכתי-דתי הוא בזרם של הפועל המזרחי, ואילו הזרם חרדי המכונה הזרם העצמאי נשאר שכזה ומיצג את הציבור של אגודת ישראל ודגל התורה האשכנזי (כאן מובן מדוע אנו רואים תופעות של הדרת בנות מזרחיות המנסות להתקבל לזרם זה). זרמים נוספים הקיימים אך אינם מוגדרים שכאלו, נמצאים בחינוך הערבי ששפת ההוראה בה הינה ערבית בלבד (עם שעורים להעשרה ללימוד העברית) ותכנים הקשורים לחברה הערבית. זו חלק מהבעיה של האינטגרציה המוצלחת של נוער ערבי ובדואי במערכות השכלה כלליות – פער השפה.

הפתרונות המוצעים לבחינה

(ג) יש להתניע תכנית על משמעותית לשינוי רב שנתי שלא תהיה תלויה בממשלה ספציפית כיוון שהאופק שלה הוא הרבה מעבר לתקופת קדנציה של כל ממשלה וזאת ע"י הקמת מועצה

- לאומית לחינוך שתהיה על מפלגתית ולא תלויה בממשלה כזו או אחרת. יש לבצע שיטוח של מערכת הניהולית במשרד החינוך והעצמה של מנהלי בתי הספר בסמכות, אחריות ושכר. הקטנה מסיבית של המנגנון והפניית המשאבים לסעיפים הבאים.
- (ד) יש לבצע שידוד מערכות מהיסוד המתחילה בכלל בהשכלה הגבוהה שם יוכשרו קאדר המורים העתידי שילול אנשים איכותיים הרואים שליחות במקצוע בד בבד עם הבטחת שכר ראוי טובים על בסיס אישי:
- 1) בניית תכניות להכשרת מורים בכל המקצועות באקדמיה ובמכללות ייעודיות על מנת להתחיל לאייש במורים טובים את בתי הספר בכל הרמות.
 - 2) הכשרת מורים להוראה מבוססת חקר במקום הוראה המבוססת על העברת אינפורמציה גולמית.
 - 3) הכשרת מורים שיוכלו ללמד את מיומנויות המאה ה 21 בתוכן ובצורת ההוראה.
 - 4) מעבר להוראה בחוזה אישי (ללא קביעות) אבל עם משכורת גבוהה יותר.
 - 5) בניית קריירה מתוכננת עד פרישה בתחום החינוך למורים חדשים בעלי נתונים טובים.
 - 6) בחינת איכות ההוראה כתנאי לקידום אישי וכספי. הוצאה סיסטמית מהמערכת של כ 3-5% מהמורים הרחוקים מהיעדים בכל שנה.
 - 7) בניית תדמית המורה מחדש. העלאת קרנו של המחנך/מורה כפי שמקובל בעולם העלאת סף הקבלה למורים במקביל להגדלת שכרו והמעבר לחוזים אישיים.
 - 8) הכרזה על מקצוע ההוראה כמקצוע מועדף ושכזה יהיה פטור ממס הכנסה בחמש שנים הראשונות לעבודה במקצוע.
 - 9) בחירת מנהלים לבתי ספר ובמשרד החינוך גם מחוץ למערכת (לא כל מורה טוב יכול להיות מנהל טוב)
 - 10) העצמת מנהלים ותגמולם גם לפי ביצועים כנהוג בחברות הייטק.
- (ה) חינוך חובה חינוך **באמת**. ביטול יסודי ואמיץ של התל"ן (תכנית לימודים נוספת ואלתורים נוספים להשלמת תקציבים) ותשלומי הורים, ומעבר לתוכנית אינטגרטיבית כחלק מתוכנית הלימודים.
- ו) בתי ספר בכל המגזרים שאינם מלמדים לימודי ליבה ועברית ברמה גבוהה – תוחלף הנהלתם.
 - ז) פיקוח ממשלתי על כל מסגרות הפעוטונים וגני הילדים, גם מתחת לגיל 3 (אם נעמ"ת מקיימת זאת, אין סיבה שאחרים לא יעשו כן), חובת התקנת מצלמות במסגרות הללו.
 - ח) מעבר מהתערבות הורים למעורבות הורים, במקביל להקטנה משמעותית של המפקחים ממשרד החינוך- הגדלת מעורבות הורים במועצות החינוך בבתי הספר בתנאי כניסה משמעותיים.
 - ט) תרבות השיח והצקקות בבית הספר, שינוי תרבותי למורים ולתלמידים. יישור קו עם התרבות הבית ספרית הנהוגה ברחבי העולם. למשל לימוד קוד התנהגות של אזרח במדינתנו החל מנאמנות למדינה וכלה בתרבות עמידה סבלנית בתורים.
 - י) מסגרות א-פורמאליות להצלת ילדים העלולים לנשור ממערכת החינוך. בניית מסגרות "רכות" לחינוך ילדים בעלי קשיים בלימוד פורמאלי – למשל למידה מבוססת חקר. מתן מענה נכון לילדי הקצה – חינוך מיוחד, קשיי התנהגות, תת משיגים, משיגי-על במקביל להקטנת היחס המספרי מורה-תלמידים.
 - יא) שאיפה מתמדת להקטנת כמות התלמידים ל 25 לכיתה.

- (ב) לימודים פורמאליים למקצועות טכנולוגיים. בתי ספר מקצועיים והנדסאים כבעבר - מודל גרמניה וצרפת. אימוץ מסקנות ועדת 2030 שהוקמה ע"י ממשלת ישראל לקביעת יעדים בתחום התעסוקה ל-2030, בנוסף, תוקם מועצה להשכלה טכנולוגית ומקצועית, ותופעל מערכת הכוון שתייעץ לסטודנטים לגבי המקצועות הנדרשים ביותר.
- <https://www.idc.ac.il/he/research/aiep/pages/committees.aspx>
- (ג) הגדלת הכמות במספר ובתקצוב של מרכזי מצוינות לנוער שוחר מדע שימוקמו באוניברסיטאות ובמכללות בכל רחבי הארץ וסניפים שלהם יהיו בבתי הספר עצמם.
- (ד) הכנת כישורי התלמידים והיכולות על פי הנדרש לקבלתם באוניברסיטאות.

2. אקדמיה והשכלה גבוהה

עיקרי הבעיה בתמצית:

- (א) השכלה גבוהה נחלקת בישראל לשתי קטגוריות. הראשונה, האוניברסיטאות ומכוני המחקר (טכניון, אוניברסיטאות, מכון ויצמן ומכון וולקני) אשר מתקיימים בהם גם לימודי תעודה אבל בעיקר מחקרים אשר הם-הם מהווים את ההתקדמות בתחומים הנלמדים. השנייה, המכללות אשר רובן ככולן, פרטיות ונועדו בעיקר ללימודי תעודה והסמכה לתארים אקדמאיים.
- (ב) האוניברסיטה האחרונה אשר הוקמה בישראל היא אוניברסיטת בן גוריון בבאר שבע ב-1969. ואחריה בהליך שונה "המכללה האקדמית יהודה ושומרון" שהחלה בחסות ובפיקוח אקדמי של אוניברסיטת בר-אילן, ומאז 2005 החלה לפעול באופן עצמאי בשם "המרכז האוניברסיטאי אריאל בשומרון", ביולי 2012 החליטה המועצה להשכלה גבוהה (יהודה ושומרון) על הפיכת המוסד לאוניברסיטה, ובדצמבר באותה שנה אישר אלוף פיקוד המרכז את ההחלטה.
- (ג) עקב המחסור בתקציבים, באנשי סגל ובמבנים ומעבדות, סטודנטים רבים וטובים לא יכולים להתקבל לאוניברסיטאות ומוצאים את עצמם במכללות שם לא מתבצע מחקר. סטודנטים רבים גם יוצאים לחו"ל ללמוד ולא תמיד חוזרים לארץ בתום הלימודים.
- (ד) תפקיד האקדמיה היא ללמד את הסטודנטים ללמוד ולחשוב בצורה מדעית ולקדם את המחקר הבסיסי והיישומי. הבעיה הינה שעקב המחסור בשעות לימוד זה פחות נעשה ויש דגש גבוה על לימוד אינפורמטיבי. הדבר מועצם במכללות.

הפתרונות המוצעים לבחינה

- (ה) פיקוח הדוק על רמת המכללות לצורך שמירת רמתם האקדמית
- (ו) הקמת אוניברסיטאות מחקר נוספות בנגב ובגליל, לצורך העצמת המחקר ושימור המובילות של מדינת ישראל בתחום.
- (ז) עידוד מוגבר של החזרת מוחות מחו"ל בצורת הגדלת התקנים של חברי סגל וסלי קליטה משמעותיים לחוקרים מעולים.

- ח) תכנית מתמשכת להבאת חוקרים נבחרים מתעשיית ההייטק לאקדמיה, בזמן מלא או בזמן חלקי, לזמן מוגבל או כקדנציה שנייה. עידוד חברות (בצורת תנאי להטבת מס) לאפשר לחוקרים מובילים אצלם להקדיש יום בשבוע באקדמיה ללמד קורסים ובמקביל עידוד החוקר עצמו.
- ט) שילוב לימודי מדעי הרוח והחברה בתוכנית הלימודים במדעים המדויקים ובהנדסה. הגדלת כמות נקודות הנדרשות ממדעי הרוח והחברה מ 4 יחידות ל 12 יחידות.
- י) שילוב מסיבי של חרדים וחרדיות במעגל ההשכלה הגבוהה כדי להקטין את התלות שלהם בקצבאות ותרומות וליהנות מהיכולת האינטלקטואלית שלהם.
- יא) בכיוון ההפוך, תלמידי מדעי הרוח והחברה יצטרכו אף הם לקחת 8 נקודות זכות ממדעי הטבע וההנדסה. (יאץ שילוב בוגרי מדעי הרוח בהייטק כעובדים בעלי חשיבה אחרת ושונה)
- יב) תכניות חומש מובנות ומתוקצבות במל"ג לתקצוב תחומים צומחים במדע (דוגמאות מהעבר וההווה: ננוטכנולוגיה, סייבר, AI, קוונטים...)
- יג) העצמה משמעותית תקציבית ומיצובית של משרד המדע לצורך תקצוב מענקי מחקר לחוקרים באקדמיה במחקר בסיסי ויישומי.

3. מחקר ופיתוח מדע וטכנולוגיה

עיקר הבעיה בתמצית:

- א) העובדות והמספרים מראים שלא מתקיימת התובנה כי השקעה במו"פ היא החיונית ביותר לקיומה של המדינה ומיצוי ההון האנושי שלנו ובכך מניעה של "בריחת מוחות" ממנה.
- ב) טכנולוגיות על יוצאות מישראל (בתהליך אקזיט בשם החרות העסקית והאקדמית) ונשאלת השאלה האם ההכנסה החד פעמית (מס על האקזיט) הוא הדבר הנכון למדינה? או שניתן למצות את היותנו Startup Nation באופן יעיל יותר?
- ג) תקציב המחקר והפיתוח המיוחד למחקר יישומי נשחק כל הזמן. פחות ופחות הצעות זכות לתקצוב ממשלתי כיוון שהשמיכה קצרה.

הפתרונות המוצעים לבחינה

- ד) קביעת תקציבי מו"פ ומדען ראשי כחלק קבוע מהתל"ג ובאחוז משמעותי ממנו (פי שתיים מהתקציב כיום), תוך הכרה בעובדה כי זו השקעה מניבה ומעשירה את הכלכלה בישראל.
- ה) הקמת מכוני מחקר בתחומים שיוגדרו (כדוגמת מרכז הפוטוניקה שהוקם) שיהוו גשר וגורם מתווך בין המחקרים באקדמיה לפיתוח בתעשייה (מודל מכוני פראנהופר בגרמניה)
- ו) בניית מודל מסחור אוניברסאלי המעוגן בהסכם מוכן וידוע מראש של העברת ידע שפותח באקדמיה לחברות מסחריות. מודל זה יושת על כל האוניברסיטאות ויביא למעבר חלק של ידע אקדמי לתעשייה היצרנית תוך שמירת האינטרסים של כל הצדדים.
- ז) במקביל, תגבור של תכניות מחקר ופיתוח הנעשות בשיתוף פעולה של תעשייה ואקדמיה כדוגמת מגנטיים ומגנטונים
- ח) העצמת תכניות המחקר הביטורליות עם מדינות מעבר לים.

ט) חשיבה ופיתוח תכניות מחקר בישראל המבוססות על סטודנטים יהודים מהתפוצות כדי שהללו ישקלו מעבר לישראל לבלימת ההתבוללות בחו"ל.

פרק ו' – תשתיות ותכנית התיישבות למימוש עד 2040

כללי:

1. תכנית התיישבות אינה עומדת בפני עצמה ואין הבטחה כי "תכניות הגג"¹⁹ הנחתמות כיום עם הערים השונות בישראל תצלחנה או, במקרה הגרוע תגרומנה להתמוטטות של חלק מערים אלו.
2. כיום, (להבדיל משנות ההקמה של המדינה), נIOD אוכלוסין ו/או התיישבות מחודשת ממוקדת בכלל פירמידת הצרכים של התושבים אשר עיקרם:
 - א. מקומות עבודה ראויים ומגוונים
 - ב. חינוך יסודי- תיכון ברמות טובות
 - ג. תרבות וספורט
 - ד. רפואה שוטפת
3. **תשתיות תחבורה והסעות המונים** – אחרי סוגיית השסעים בחברה הישראלית, אנו מגדירים את הליקוי בתשתיות בישראל כאחת הבעיות האקוטיות אשר גם מאמללת אנשים וגם מבזבזת באופן משווע את כספי המדינה וכספי הפרטים עליו עמלנו ושילמנו מיסים. לשתי מיליון מכוניות המבלות בפקקים בממוצע רק חצי שעה ביום, יש בממוצע 2.5 מיליון אנשים אשר כילו יחדיו 1.25 מיליון שעות חיים ועבודה, הגבירות את הזיהום, העלו את רמת התחלואה, הם רגועים פחות, עשו יותר תאונות דרכים ואולי גם פרנסו את רשתות הסלולר ומשטרת ישראל עם קנסות. ביח"ד תדרוש תכנית אב ל-25 שנים הבאות למהפכה בתשתיות והסעות המונים.
4. כל תכנית התיישבות חייבת להיות מלווה בתכנון ארוך טווח והכנת התשתיות הנ"ל עם זמינות קרובה, זולה ונוחה לתושבים אשר המדינה חפצה בניודם למקומות שונים בארץ הן כחלק מפיזור אוכלוסין, והן כחלק מתכנית התיישבות ביטחונית-חקלאית.
5. בחינת סוגיית הדיור הציבורי לאוכלוסיות אשר סיכוייהן להשכרה/רכישת דירה שואפים לאפס. למשל לחייב יזמים במסלול של 20% מכלל הדירות בכל פרויקט בנייה תהיינה לדיור מוזל תוך שהמדינה מתמחרת את הוזלת עלות דירות אלו (ע"י מחירי קרקע, הקלות במיסוי וכדומה) ומתעלת לשם אוכלוסיות כדי למנוע מכירת דירות אלו לחברות יזמיות אשר תתעשרנה מהמהלך. משרדי השיכון והרווחה יהיו אמונים על פיקוח ובקרת התהליך, האכלוס והכללים לרכישה/מכירה וכדומה.

¹⁹ תכניות גג של משרדי האוצר והשיכון נחתמו עם מספר ערים בישראל אשר בחלקן האוכלוסייה עומדת להכפיל את עצמה אולם, לא בטוח שיהיה לה מענה בתחומי עבודה, חינוך, תרבות וספורט.

6. תכנית התיישבות וחקלאות על פי ערכי הביטחון והשרידות – "התלם וקו החריש" כמייצג התפיסה ההכרתית שלפיה "הגבול יעבור במקום בו יסתיים התלם החרוש האחרון" (ראה פירוט בפרק ההתיישבות העובדת והחקלאות).

7. תכנית התיישבות (יו"ש ורמת הגולן) על פי המתווה הבא:

א. 100,000 מתיישבים ברמת הגולן. בנוסף ל- 25,000 דרוזים אשר יש לקדם מולם את האזרחות הישראלית.

ב. 150,000 מתיישבים בכל אחד משלושת הגושים – עציון, אריאל ומעלה אדומים.

ג. 50,000 מתיישבים בבקעת הירדן ומועצת מגילות.

ד. למען הסר ספק - זו רק הצעה לבחינה כדי לבוא מוכנים למו"מ היה ויחל מו"מ רציונלי כזה אך ורק בכפוף לתכנית "שבעת עקרונות הברזל". בחינה מעמיקה של גבולות ירושלים והכפרים הפלסטיניים ממזרח לה, תוך שימור ירושלים המאוחדת מחד, ומאידיך, בכפוף להסדר עתידי עם הרש"פ²⁰, היפרדות מכמה שיותר פלסטינים.

8. הקשר בין המועצות האזוריות לערי הפיתוח

במרב אזורי הארץ ההתיישבות החקלאית (קיבוצים ומושבים) המאוגדים במועצות אזוריות בסמוך לערי פיתוח וספר. חלוקה של האדמות והמשאבים נעשתה עם הקמת המדינה וככל הנראה נראתה כנכונה בשעתה. מנהיגות אמיצה חייבת לבחון בממלכתיות ראויה את הסוגיה מבלי לחפש "אשמים" ומבלי ל"העניש" את הצדדים. בין שאר הסוגיות אשר נדרוש לבחון ביושרה מלאה את ההצעות הבאות:

א. בחינת גבולות הקו הכחול של ערי הספר והרחבתו על מנת לאפשר להן לצמוח הן במגורים והן בתחומי התעשייה, ההייטק, מקומות העבודה וההשכלה הגבוהה. כמו כן, בחינה אמיצה של איגום/מיזוג ערי הפיתוח עם המועצות האזוריות אשר בסביבתן, תוך שינוי נוסחאות חלוקת ההכנסות מארנונה (דבר המחייב חקיקה). **ראה פרטים נוספים גם בפרק הבא העוסק בהתיישבות העובדת.**

ב. בחינה מעמיקה ואמיצה של רעיון מיזוג בין ערים ומועצות אזוריות (הן לחלוקה צודקת יותר במשאבים, חסכון בתקורות, מיזוג ויצירה משולבת של חברה ישראלית ועוד).

²⁰ אך ורק בכפוף לתכנית שבעת עקרונות הברזל אשר פורטה לעיל.

מצע מפלגת ביח"ד בראשות יום טוב סמיה

למשל: בין ירוחם למועצה אזורית רמת נגב, בין דימונה למועצה אזורית תמר, בין קריית שמונה למועצות אזוריות מבואות חרמון, בין חצור, ראש פינה טבא ומ.א. גליל עליון וכדומה.

ג. הצבת יעדים לגידול האוכלוסייה בדימונה, ירוחם, קריית שמונה, קריית מלאכי ועוד ל- 100,000-150,000 תושבים במקביל להרחבת תשתיות העבודה, החינוך, התרבות, הרכבת, כבישי הגישה ועוד.

.ד

פרק ז' – ההתיישבות, החקלאות ועבודת האדמה

ההתיישבות העובדת, יישובי הספר והחקלאות מהווים מרכיב בעל חשיבות לאומית מן המעלה ראשונה והם חלק בלתי נפרד ממערך הביטחון של מדינת ישראל.

החקלאות איננה רק הירקות והפירות העולים על שולחנות בתינו. שהרי אם כך היה, נכון היה לייבא את כל מוצרי החקלאות מיצרנים זולים מרחבי העולם, בדומה למוצרי טקסטיל ואלקטרוניקה. בתפיסתנו החקלאות נבדלת מענפים אלה. החקלאות הינה ערך עבודת האדמה, כפי שמופיע עוד במקורותינו המקראיים.

החקלאות חשובה שבעתיים במדינה כמו ישראל, בה האדמה, הקרקע והגבול מהווים עדיין אבן מחלוקת לאומית ובינלאומית, ויותר ממחצית שטחה הוא מדבר צחיח אשר רק חקלאות "הייטק" יכולה לצמוח בו.

החקלאות מהווה מרכיב חשוב באיכות הסביבה. החקלאות היא נופים ירוקים בנטיעות ברחבי הארץ, היא אפשרות יישום בבית של חוקי שנת שמיטה וירקות נקיים ועוד. החקלאות היא אבן יסוד במרקם החברתי, חיבור לאדמה, לטבע ולציונות שעליה מושתתת מדינה.

ביח"ד תפעל לחזק שימור ההתיישבות העובדת והחקלאות ע"י טיפול בסוגיות הבאות:

1. מדיניות ממשלתית תומכת בעיסוק בחקלאות על גווניה השונים הינה תנאי חיוני להבטחת ערך עבודת האדמה והחקלאות הישראלית.
2. מציאת פתרונות אשר יאפשר לחקלאים לעבד את אדמותיהם לאורך זמן למשל באמצעות חוזי חכירה לדורות.
3. לפעול ליישום החלטות מועצת רשות מקרקעי ישראל לביצוע רישום כל שטחי המשבצת בחוזי חכירה לדורות במושבים ולהסדרת הבנייה בקיבוצים. **כל זאת תוך בחינה מעמיקה של היחסים והקשרים בין המועצות האזוריות למועצות/עיריות של עיירות הפיתוח באותו מרחב.**
4. שמירה על מקורות המים והמשך פיתוח מקורות מים חלופיים בישראל (התפלה, מים מושבים, פיתוח מאגרים ועוד) הינו תנאי להמשך קיומם של ההתיישבות והחקלאות, התלויים בהספקתם, תוך שמירה על מחיר הוגן של מים לחקלאות.
5. הסדרת עניין כוח האדם העובד בחקלאות בערוצים שונים. החל מעבודה מועדפת של מסיימי שירות צבאי (בהקלות מס), דרך הכשרות בבתי ספר חקלאיים לעידוד דורות של עובדי אדמה,

- גידול בעלי חיים לשוק המזון וכדומה, וכלה בעובדים זרים מהרשות הפלסטינית בעדיפות וממדינות זרות המועסקים בתנאים נאותים ובשכר מינימום הוגן. לצד כל אלו, קידום פנסיה לחקלאים הוא תנאי חיוני להבטחת עתידם של החקלאים וליצירת דור המשך בחקלאות.
6. קידום ההשכלה והידע בתחום החקלאות והחינוך ההתיישבותי במושבים, בקיבוצים וביישובים הקהילתיים, הגדלת התקציבים לתנועות הנוער בהתיישבות וסיוע לדור ההמשך הם תנאי לשמירת ההתיישבות והחקלאות בישראל כולל בשילוב נוער חו"ל דרך ארגוני היהדות השונים בעולם.
7. הגדלה והצמדת תקציבי המחקר והפיתוח החקלאי לתל"ג הם תנאים חשובים להמשך הצבתה של ישראל כמובילה בעולם בידע חקלאי ולהמשך נוכחותה של התוצרת הישראלית בשוקי חו"ל.
8. בלימת הייבוא ללא מכס של מוצרים חקלאות, לצד עידוד והגנה של הייצור המקומי (באמצעות מכסי מגן), וגם פיתוח היצוא באמצעות עידוד ההשקעות, מתן אשראי והעלאת רמת הידע החקלאי תאפשר פתיחת שווקים נוספים לתוצרת הישראלית וערוץ חיוני לצד הייצור לשוק המקומי.
9. נדרוש בחינה מעמיקה של ההגבלים העסקיים לחקלאות, בדומה לכל מדינות המערב, כתנאי הכרחי לשימור החקלאות ולקיומה.
10. הסדרת הפעילות הלא חקלאית (פל"ח), והשקעה בתשתיות לפעילות זו, וזאת על מנת ליצור אלטרנטיבה כלכלית לתושבי המרחב הכפרי כתוצאה מירידת הרווחיות ומספר העוסקים בחקלאות.
11. בחינת חוק הותמ"ל כדי לאפשר הגנה על השטחים החקלאיים והפתוחים ועל משאבי הטבע בישראל שהם ערובה להמשך דרכה של החקלאות ולשמירה על איכות הסביבה.
12. שילוב המגזר הבדווי בחקלאות מתקדמת עשוי להיות פתרון Win-Win לשתי סוגיות כבדות משקל (שילוב אוכלוסיות וחקלאות).
13. בחינה מעמיקה של מעמד ארגוני החקלאים ותנועות ההתיישבות אשר הם הנציגים הלגיטימיים של המתישבים והחקלאים בישראל. יש להבטיח את המשך ייצוגם בכל הגופים הממלכתיים המלווים את פעילותם של המתישבים והחקלאים בישראל.
14. בחינה מעמיקה של שילוב החקלאות בגידול קאנביס רפואי בפיקוח מלא לצריכה מקומית ולייצוא.

פרק ח' - הבחנה תבונתית בין דת ומדינה

כללי

1. מדינת ישראל הינה ביתו היחיד בעולם של העם היהודי. עצם הגדרת החזון "מדינה יהודית-דמוקרטית..." אינו מותר מקום לדרישת ארגונים מסוימים להפרדה מוחלטת בין דת ומדינה. בין דת ופוליטיקה ניתן (על אף שיהיה זה לא קל לאור המצב שנוצר).
2. גישה תבונתית אשר מטרתה למצוא מכנים משותפים בין דתיים ולא דתיים ברמות השונות מחייבת מנהיגות ויצירתיות בכל הרבדים. מאידך, ניגוח רק מלבה את היצרים ומגדיל את הפערים ומביא לשנאה.
3. לכן, אנו מאמינים בכלל של: **איש על פי אמונתו יחיה, אך יידע לכבד את האחר.**

4. עקרונות לדיון משותף שאנו מציעים:

- א. השתתפות בנטל: אם אין קמח, אין תורה. דוגמאות: חלק מהקהילה החרדית (נשים וגברים) החלו להשתלב בשוק העבודה והעולם לא חרב. מאות חרדים מגיעים מידי יום לעבודתם בחנות B&H במנהטן.
- ב. התייחסות מחודשת ומתקדמת למסמך שעליו חתמו ב-1947 בן גוריון, הרב יהודה לייב פישמן ויצחק גרינבוים, מטעם הסוכנות היהודית. התאמת מסמך הבנות זה ל-2018 היתה מאפשר, למשל, הענקת פטורים ל-4,500 עילויים בתורה, כאלה אשר "תורתם-אומנותם", במקום 60,000 הפטורים הקיימים כיום.
- ג. חיפוש המשותף – על פי הדגם של בית הכנסת "אם כל חיל"²¹, הממחיש בשטח את הרעיון "היה דתי על פי השקפתך, מבלי להכריח את סביבתך להיות כמוך".
- ד. ניתוק בין הדת לדעות של ימין ושמאל, מדיני או סוציאלי.
- ה. ביצוע התאמות וכיול לרוח הזמן בהלכות, מציאת פתרונות טכנולוגיים לשבת, פישוט תהליך הגיור, יישום "שיטות הרב גורן".
- ו. רפורמה בהליכי הגירושין בישראל ויצירת תנאים מהירים והוגנים לקיומם, ללא הליכים משפטיים.
- ז. חשיבה מחודשת על התיישבות – לא ליצור עוינות על ידי הקמת שכונות חרדיות ללא תכנון הרואה את פני עתיד (כפי שקרה, למשל, בערד, באופקים ובבית שמש). תחת זאת, יש לתת עדיפות לערים דתיות/חרדיות על פני שכונות בלב הערים הלא דתיות.
- ח. שילוב דתיים במפלגות המרכז.

²¹ בית כנסת "אם כל חיל" ברמת פולג בנתניה אותו הקמתי עם קומץ של חברים ב-1992, המשמש דוגמה לקיבות גלויות בסגנון תפילה ישראלי, איש לא מתערב לאישה/על רמת האמונה והדת שלו/ה, כשליש (מתוך כ-600) מהמתפללים באופן קבוע בימי שישי אינו מגדיר את עצמו כדתי אלא כשומר מסורת היהדות.

פרק ט' מאקרו כלכלה

יושלים במעלה הדרך והחבירות למפלגות אחרות ולקואליציה

פרק י' מאבק בשחיתות והכלכלה השחורה

1. השחיתות כמוה כסרטן; היא שולחת גרורות לכל מקום ומהווה סכנה קיומית למדינת ישראל. השחיתות מייקרת את כל המוצרים, ביניהם החשמל והמזון, יוצרת חוסר שיוויון, מאפשרת לעשירים להתעשר ומרוששת את העניים. השחיתות היא בין הגורמים המובילים לירידת צעירים מן הארץ.
2. יש להיאבק בשחיתות גם באמצעים הסברתיים וחינוכיים, על מנת שכל ילד יבין שכפי שאסור לגנוב - אסור לשחד.
3. יש לחזק את ההרתעה בנושא זה לקצר את זמן החקירה וההחלטה בתיקי שחיתות ולהטיל עונשי מאסר כבדים על מושחתיים, יש לחזק את הגורמים העוסקים בשחיתות ובהם רשויות החקירה (משטרה, רשויות המס, הרשות לניירות ערך) גופי התביעה (פרקליטות, משטרה, מס הכנסה, הרשות לניירות ערך)
4. במקביל, יש לחזק את מערכת המשפט על ידי מינוי שופטים נוספים. בנוסף, יש להקים תחנות משטרה בכל ישוב ערבי שבו יותר מ-10,000 תושבים, וכן להפעיל כוחות משימה שיטפלו בנושא החזקת הנשק הבלתי חוקי המוחזקים ללא רישיון ולהחמיר בענישה על החזקת נשק ללא רישיון (הסמכות קיימת בחוק).
5. כדי להיאבק בכלכלה השחורה יש להפחית את שיעור המע"מ מ-17%, ובמקביל לעודד דרישת חשבוניות מנותני שירותים, כגון חשמלאים ואינסטלטורים, באמצעות הכרה בהוצאות אלה וחיידוש הגרלת "חשבונית הפרס". בנוסף, יש להחמיר את הענישה על העלמות מס ולהטיל מס רכוש כבד על נדל"ן המוחזק בידי חברות off shore, כדוגמת חברות בפנמה, או כאלה היושבות באיי הבתולה הבריטיים.
6. חיזוק ושיפור משמעותי של השירות ואיכות השפיטה במערכת המשפט.

**פרק י"ב: לסיכום: עיקרים מתוך המצע ותמצית השינויים/חוקים אותם נחתור לחוקק
בכנסת ה-21:**

1. חוקים ויציבות השלטונית

- א. השלמת חוקי יסוד, בעיקר אלה המגנים על הדמוקרטיה (שלא ניתן יהיה להחליפה, גם לא בהליך "דמוקרטי"). השלמת חוק הלאום עם סעיף המעניק שוויון זכויות וחובות אזרחיות לכל אזרחי המדינה, ללא הבדלי דת גזע ומין.
- ב. חוק חובת הצבעה ביום הבחור.
- ג. בחינה של משמעות בחירות כל 5 שנים במקום 4 שנים.
- ד. ראש ממשלה לשתי קדנציות או 8 שנים, לכל היותר. (אם סעיף 1.ג. מתממש אזי 10 שנים).
- ה. הפלת ממשלה בהצבעת אי אמון ברוב מיוחד של 61 ח"כים נוכחים במליאה.
- ו. כהונת ראש עיר/מועצה ל-3 קדנציות או 15 שנים, לכל היותר.
- ז. הפרדה בין המפלגות הפוליטיות הארציות לבין הבחירות המוניציפליות. המצב כיום מפלה לטובה ערים אשר ראשיהן מזוהים עם מפלגות הקואליציה, וזאת למרות הממלכתיות לכאורה אשר מנסים השרים המכהנים להציג.

2. ביטחון

- א. השבת ההרתעה מול איומי החמאס והחיזבאללה, איראן וסוריה.
- ב. בנושא הפלסטיני – להביט לאמת בעיניים. פעילות על פי "תכנית שבעת עקרונות הברזל" על כל מרכיביה. (התכנית מפורטת במצע המלא).
- ג. השבת החיבור בין: ביטחון, התיישבות וחקלאות כיישובי ספר וחזית. קו הגבול הוא קו התלם.

3. מדיניות חוץ

- א. שיקום משרד החוץ עם שר במשרה מלאה.
- ב. חתירה לשלום עם שכנותינו עם לקחי העבר תוך הימנעות מצעדים חד צדדים אשר אין מהם אפשרות יראלית לחזרה למצב ההתחלה.
- ג. פיתוח הקשר עם יהדות העולם כדי לבלום ככל שניתן התבוללות וכן לעודד עליית צעירים לישראל.

4. ביטחון פנים

- א. רה ארגון וחיזוק המשטרה ויכולותיה בהתאמה לגודל האוכלוסייה ולמשימות המוטלות עליה, לרבות אחריות על ביטחון הפנים והסדר הציבורי.
- ב. תכנית מקפת לטיפול בהפרות הסדר הציבורי, העבריינות והפשע במגזר הערבי בשיתוף פעולה מלא עם המנהיגות המקומית.
- ג. הקניית בטחון ותחושת ביטחון בכל מרחבי המדינה. לא ניתן להשלים כי יש רחובות ואזורים שלמים בהם אדם בודד (גבר ובוודאי אישה) אינם יכולים לנוע בביטחון ממקום למקום.

5. צמצום הפערים החברתיים

- א. מתוך הנחת מוצא כי "הפצצה המתקתת" באמת על קיומה של המדינה הינה, השסעים והפיצול החברתי בישראל נפעל לקירוב בין מרכיבי החברה בתחומים שונים בעשייה, בהסברה, בחינוך ועוד.
- ב. נפעל למען קידום מערכת כלכלית העונה על אתגרי הגלובליזציה (צמצום הדואליות), כזו הנהנית מפריון גבוה, צמיחה מהירה ויצוא מתרחב, צמצום פערי ההכנסות והקיטוב הכלכלי.
- ג. העלאת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה בישראל ושיעור התעסוקה בקרב האוכלוסייה הבוגרת, קידום תשתיות לימוד והכשרה רלבנטיות לעולם תעסוקה משתנה.

ד. **דיוור קידום פתרונות דיוור לצעירים** בתחום השכירות ורכישת דירה ראשונה, השקעה בתשתיות לדיוור ובתמריצים לבנייה ברמה המקומית. התאמת תקני הבנייה למקובל בעולם ולאפשר יבוא רכיבי בנייה מתועשת, בלא הגדלת מכסת העובדים הזרים. פתרונות דיוור גם במסגרת רה-ארגון בין המועצות האזוריות לערי הפיתוח (ראה פירוט בפרק ההתיישבות העובדת). בחינת סוגיית הדיוור הציבורי לאוכלוסיות אשר סיכוייהן להשכרה/רכישת דירה שואפים לאפס.

ה. **בחינת סוגיית הדיוור הציבורי** לאוכלוסיות אשר סיכוייהן להשכרה/רכישת דירה שואפים לאפס. **למשל לחייב יזמים במסלול של 20% מכלל הדירות בכל פרויקט בנייה תהיינה לדיוור מוזל תוך שהמדינה מתמחרת את הוזלת עלות דירות אלו** (ע"י מחירי קרקע, הקלות במיסוי וכדומה) ומתעלת לשם אוכלוסיות כדי למנוע מכירת דירות אלו לחברות יזמיות אשר תתעשרנה מהמהלך. משרדי השיכון והרווחה יהיו אמונים על פיקוח ובקרת התהליך, האכלוס והכללים לרכישה/מכירה וכדומה.

ו. **קידום תשתיות, פיזיות בעיקר בתחום הסעת המונים** (ראה פירוט בסעיף תשתיות).
ז. העמקת הטיפול במבנה המשפחה כאשר **טובת הילדים היא העניין המוביל**. משמורת/אחריות הורית משותפת כמצב דיפולטיבי בעת גירושי ההורים. (בו לשני ההורים המתגרשים הגדרה הורית שווה כפי שהיה כאשר היו נשואים). כל זאת, בדגש על משפחות עם הורה יחיד, משפחות חד-הוריות, ניכור הורי, זוגות להט"בים וכדומה.

6. **חינוך, השכלה ומו"פ**

א. חוק חינוך חובה חינוך – הלכה ומעשה (ללא תל"ן ועוקפי חוק חינוך) מגיל 3 עד סיום י"ב.
ב. סיוע מאסיבי ללימודים בהשכלה גבוהה למעוטי יכולת בתוכנית מלגות והלוואות למי ששירתו בצבא או בשירות לאומי/אזרחי.
ג. רפורמה במבנה מנגנון משרד החינוך ובהכשרת מורים על מנת להפנות משאבים לקליטת מורים איכותיים ולהשבחת הקיימים.
ד. לימודי ליבה לכולם ולימוד עברית וערבית לצורך השתלבות טובה בחברה.
ה. הוספת אוניברסיטאות או שלוחות רשמיות בערי הספר והחזית.
ו. תקציבי מחקר ופיתוח באחוז קבוע מהתל"ג.

7. **הבחנה תבונתית בין דת ומדינה**

א. הבחנה חכמה ותבונתית בין דת ומדינה לשימור הקשר הנצחי בין העם היהודי ומדינת ישראל.
ב. תוצאות ההבחנה התבונתית צריכות להניב במרחב הפרטי והמרחב הקהילתי את התפיסה של איש על פי אמונתו יחיה.
ג. אנו מאמצים את גישת בן גוריון והציונות הדתית אשר הגיעה לתבונות עם הציבור החרדי ערב הקמת המדינה.
ד. מחד לאפשר לדתיים וחרדים לחיות במקום מגוריהם בצביון דתי מלא. ומאידך, לא לכפות על ציבור שאינו דתי אורחות חיים אשר משפיעות על חייו. למשל, בפתרונות תחבורה ציבורית זולה וזמינה גם בשבת לאותם תושבים אשר מצבם הכלכלי בוודאי אינו מאפשר רכב פרטי או נסיעה יקרה במונית.

8. **דור לדור**

א. שינוי תרבות השיח הציבורי ויחס החברה לאזרח הוותיק ולקשיש.
ב. תיקון עיוותים וביצוע רפורמה בפנסיות המשולמות לפורשי כוחות הביטחון ומשטרת ישראל.

מצע מפלגת ביח"ד בראשות יום טוב סמיה

ג. ומאידך, חיבור בין הדור הצעיר לאזרחים הוותיקים בתכניות שונות למען יראו כי כדאי גם להזדקן במדינה הזו וצעירים יעדיפו להישאר בארץ ולא לחפש עתיד בחו"ל.

9. מערכת הרפואה

- א. מינוי ועדה ממלכתית אשר תבחן את הקיים ותמליץ על מהפך במערך הרפואה בישראל אשר נראה כאילו הוא ערב קריסה.
- ב. בחינה מעמיקה של גישת "מינימום מיטות בבתי חולים" ויותר טיפולים מרחוק (כך יזכו גם תושבי הספר והחזית לרפואה איכותית ומתקדמת).
- ג. הטלת פיקוח אגרסיבי על מחירי התרופות והשתתפות החולה בעלותן.

10. צה"ל, השירות הלאומי/אזרחי וחוק חובת ההשתתפות בנטל

- א. **צה"ל – חייב להמשיך ולהתבסס על שרות חובה** חזק ומותאם לאיומים (יעד של 75% מתגייסים) – **צה"ל הוא חממת הצמיחה של החברה הישראלית ולכן אסון כבד יתרחש אם מהותו של גוף זה תומר לגיוס התנדבותי תחת הסיסמה הצבועה "צבא מקצועי"**.
- ב. נדרוש הקמת ארגון מערך השירות הלאומי-אזרחי כרשות בפני עצמה אשר תדע להפנות את המשרתים והמשרתות אל צרכי הציבור הזקוק להם. למעשה, ההשתתפות האלטרנטיבית לשרות בצה"ל תהיה בשרות לאומי/אזרחי.
- ג. כל בגיר מגיל 18 חייב בהשתתפות בנטל (לא שוויון כי אין דבר כזה שוויון כאשר אנו בחברה כה הטרוגנית ומורכבת- חרדים, בני מיעוטים, עולים חדשים ועוד).
- ד. קודם לכן או במשולב בשירות הלאומי-אזרחי לימודי ליבה לכולם ולימוד עברית וערבית לצורך השתלבות טובה בחברה.

11. מקומות עבודה ועובדים

- א. המשך חקיקה להשוואה מלאה של זכויות "עובדי קבלן" לאלה הקיימות בכל מקום עבודה רגיל.
- ב. הורדה הדרגתית של כמות העובדים הזרים בישראל (מספרם נע כיום בין 220 ל-330 אלף עובדים ומשפחותיהם, אשר כל אחד מהם עולה למשק כ-10,000 שקלים בחודש). כל עובד זר מכביד על המשק בשלושה אופנים משמעותיים: תופס מקום של ישראלי או פלסטיני (פירוט לגבי הפלסטינים בתכנית "שבעת עקרונות הפלדה"), 90% משכרו מועבר לחו"ל ואיננו חלק מהכלכלה הישראלית, מכביד על התשתיות בארץ (מגורים, רפואה, פשע ועוד).
- ג. בחינה מעמיקה של הבטיחות והגהות במקומות העבודה. שינוי תרבותי בתפיסת הבטיחות בעבודה והטלת סנקציות כבדות על המעביד או העובד (אם קיבל את תנאי הבטיחות ולא קיים אותם).

12. תשתיות תחבורה והסעות המונים

- א. תכנית אב ל-25 שנים הבאות למהפכה בתשתיות תחבורה והסעות המונים. אנו מגדירים את הליקוי בתשתיות בישראל כאחת הבעיות האקוטיות אשר גם מאמללת אנשים וגם מבזבזת באופן משווע את כספי המדינה ואת כספי הפרטים עליו עמלנו ושילמנו מיסים. על שני מיליון מכוניות ה"מבלות" בפקקים רק חצי שעה ביום בממוצע, יש כ-2.5 מיליון אנשים אשר בזבזו יחדיו 1.25 מיליון שעות חיים ועבודה בכל יום, הגבירו את הזיהום, העלו את רמת התחלואה, ומבחינת מצבם הנפשי הם רגועים פחות, ועל כן גרמו ליותר תאונות דרכים, ואולי אף פרנסו את רשתות הסלולר ומשטרת ישראל באמצעות עבירות תנועה שבגינן קבלו קנסות.

13. מאבק בשחיתות ובכלכלה השחורה

- א. ישראל עדיין איננה מדינה מושחתת, אך כבר ניכרת בה השחיתות כמעט בכל רמת פעילות.

- ב. המצב הקשה ביותר מצוי תמיד במקומות בהם יש כסף ציבורי רב. רשויות ממשלתיות לטובת הציבור (טוטו, פיס, רישיונות עובדים זרים ועובדים פלסטינים וכדומה).
- ג. נדרוש הקמת רשות למאבק בשחיתות ובכלכלה השחורה. על פי פרסומים מתגלגלים בתחום בין 70 ל-200 מיליארדי שקלים בשנה, אין ספק שגם 50% הצלחה יחזירו למשק מיליארדים רבים.

14. החקלאות כמנוע צמיחה ערכי

- א. החקלאות איננה רק הירקות והפירות העולים על שולחנות בתינו ונבדלת מענפים בהם ייבוא חופשי הוא יעיל.
- ב. החקלאות הינה ערך עבודת האדמה, והיא חשובה שבעתיים במדינה כמו ישראל, בה האדמה, הקרקע והגבול מהווים עדיין סלע מחלוקת לאומית ובינלאומית, ויותר ממחצית שטחה הוא מדבר צחיח אשר רק חקלאות "הייטק" יכולה לצמוח בו.
- ג. החקלאות מהווה מרכיב חשוב באיכות הסביבה – היא נופים ירוקים בנסיעות ברחבי הארץ, והיא אבן יסוד במרקם החברתי, חיבור לאדמה ולטבע.
- ד. נדרוש רה ארגון של הגישה לחקלאות בישראל אשר מצד אחד, יעודד חקלאים וחקלאות ומצד שני, המחיר לצרכן לא יהיה כזה מופקע מהמחיר אשר קיבל החקלאי כולל בבחינת צעד לקביעת הגבלה לפער בין קניית תוצרי החקלאות מהחקלאי לבין מחירם לצרכן הסופי.
- ה. בחינה מעמיקה של שילוב החקלאות בגידול קאנביס רפואי בפיקוח מלא לצריכה מקומית ולייצוא.

15. איכות סביבה, קיימות ואנרגיה מתחדשת ואלטרנטיבית

- א. נדרוש תכנון ובחינה מחודשת של כלל מיקום התעשיות הכבדות בישראל הן בהיבטי זיהום אוויר (הריכוז במפרץ חיפה בלתי נסבל) והן בהיבטי סכנת אוכלוסייה (לדוגמה מיקום תעשיית האמוניה, מיקום המתקן לטיפול בגז הטבעי וכדומה).
- ב. כמו כן תתמוך מפלגת ביח"ד בקבלת החלטה ממשלתית ששדה התעופה משלים נתב"ג יוקם בשדה התעופה נבטים ולא בעמק יזרעאל. הן משיקולי פיתוח הנגב והן משיקולי פגיעה בחקלאות ובטבע בגליל.
- ג. דחיפה למעמד של עצמאות אנרגטית לישראל – 50% בהסבת גז טבעי לדלקים ניגרים ו-50% בייצור חשמל על ידי אנרגיה מתחדשת (שמש, רוח, ים ועוד). נדרוש תכנית הניתנת לביצוע תוך 15 שנים, וזאת באמצעות הפשטת הבירוקרטיה המונעת יישום החלטות שכבר נתקבלו.

16. תכנון אסטרטגי

- א. התוצאות בתחומים רבים, מוכיחות כי במהלך שלושת העשורים האחרונים אין במדינת ישראל שום תכנון אסטרטגי ארוך טווח בתפיסת; "סוף מעשה במחשבת תחילה".
- ב. דוגמאות יש למכביר. החל מביטחון למשל מול הסוגיה הפלסטינית חיזבאללה וחמאס וכלה בסוגיות אזרחיות עם טלאים ומפגשי אבסורד כמו "ערב פתיחת תאגיד השידור" (הפתעה, כי חייבים לסגור את רשות השידור) ו"ערב פתיחת בית חולים אסותא באשדוד" (הפתעה, כי צריך 180 רופאים/ות ו-450 אחים/ות).
- ג. גם אם ההחלטה תכביד על התנהלות בתקופת המעבר "מאלתורים לתכנון", יהיה זה כדאי הן מבחינת התועלת והן העלויות לתיקון המעוות אשר תמיד מכבידות על ההוצאה הציבורית.